

De Gildetrom

Magazine van de Noord-Brabantse schuttersgilden

De doedelzakspeler en het gilde of schutterij

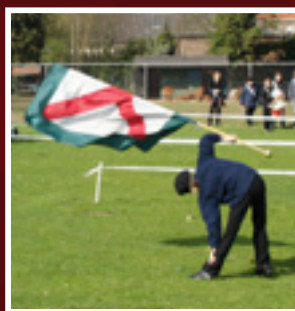
75 jaar Gildekring
Maasland

40

Eerste nationale
gildedag

42

Kaderdag Hoge
Schuts Nuland

58

Na jaren weer
klaar wakker

65

BELIEN

Uw gildekleding en
toebehoren, perfect op maat
gemaakt in eigen atelier.

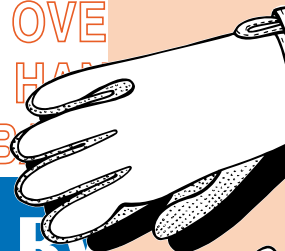
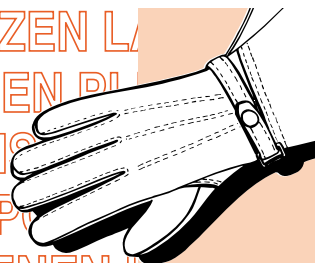
Wij zijn gespecialiseerd in sjerpen,
hoeden (in vele modellen, kwaliteiten
en kleur) en gildekousen tot ver over
de knie (alleen bij ons verkrijgbaar).
Ook kunnen logo's (patroonsheiligen)
ingeborduurd worden!

Alle door ons geklede gilden worden
ook door ons onderhouden!

Kerkstraat 20, 3930 Hamont, België
Telefoon: 00 32 - 11 - 44 52 58

LAARZEN LAARZEN LAARZEN
PLUIMEN PLUIMEN PLUIMEN
BATONS BATONS BATONS
POMPONS POMPONS POMPONS
UNIFORMSCHOENEN
LEERWERK LEERWERK
TWIRLSCHOENEN
INSTEPSCHOENEN
OVERSCHOENEN
HANDSCHOENEN
BATON-TASSEN

VAN BEERS B.V.
S C H O E N F A B R I E K

Mgr. Völkerstraat 33, 5171 JM Kaatsheuvel NL
Tel.: (0416) 2722 54, b.g.g. 27 65 48 - 27 70 72
Internationaal Tel.: 0031 (416) 27 22 54

SHAKO'S SHAKO'S SHAKO'S

**EDELSMEDERIJ
NOL COOPMANS V.O.F.**
GESLAGEN SCHOONHEID

ATELIER VOOR HET LATEN ONTWERPEN EN
VERVAARDIGEN VAN AL UW EXCLUSIEF
HANDVERVAARDIGD GILDEZILVER

GRAVEREN - DRIJVEN - CISELEREN - GIETEN

5632 PG Eindhoven, Kruburg 1a,
Tel.: (040) 241 85 86, Fax: (040) 241 20 78

HaVeP Bedrijfskleding
B.V. Textiel Fabrieken H. van Puijenbroek
Postbus 11, 5050 AA Goirle, Tel. 013 531 32 33, Fax 013 531 32 90

HaVeP Bedrijfskleding
merkbaar beter!
HaVeP Workwear
best quality!
HaVeP Beruufskleidu
spierle besser!
P Vei
qualit
HaVeP
grijfsk
ing

HaVeP
Qualite Supérieure! Merkbaar beter!

GILDEZILVER

ATELIER NOUD PETERS

Breestraat 47, St. Anthonis Tel. (0485) 38 33 66
www.edelsmidpeters.nl

Blinkt uit in vakmanschap

Driemaandelijks magazine van de
Noord-Brabantse schuttersgilden uitgave van de
Stichting De Gildetrom ISSN 1380-233X.
Jaargang 57 (2010) nummer 2

HOOFDREDACTIE

Peter van Kuijen
Morgenroodstraat 10, 5641 HD Eindhoven
T (040) 281 50 31
E p.van.kuijen@onsneteindhoven.nl

CORRECTOR

Felix (F.) Crooijmans
Gravenstraat 14, 5663 GC Geldrop
T (040) 285 05 43 E fmwcrooijmans@onsbrabantnet.nl

CORRESPONDENTEN

Europese Gemeenschap van Schuttersgilden

Jo (J.C.) van den Biggelaar
Kerkstraat 13, 5513 AP Wintelre
T (040) 205 20 08 E jvdb42@xs4all.nl

Noordbrabantse Federatie

Ton (A.H.A.M.) de Brouwer
Ruiterweg 6, 5674 XB Nuenen
T (040) 284 22 12 E a.debrouwer01@onsnet.nu

Kwartier van Oirschot

Jan van Gelooven (waarnemend)
Bendastraat 55, 5011 TB Tilburg
T (013) 455 64 17 M 06 55 33 83 74
E janvangelooven@planet.nl

Peelland

Frans (Fr) Aldenizee
Nieuwe Uitleg 10, 5761 ED Bakel
T (0492) 34 19 48 E almo-unique@planet.nl

Maasland

Bert (B.) van Hulten
Sint Antoniusstraat 81, 5144 AC Waalwijk
T (0416) 33 54 63 E menfrea@compaqnet.nl

Kempenland

Piet (P.J.M.) van de Wiel
Boekweitstraat 34, 5632 KJ Eindhoven
T (040) 241 09 78 E ripilimielki@kpnplanet.nl

Land van Cuijk

Hannie Hamers-Heessen
Walstraat 47, 5371 AL Ravenstein
T (0486) 41 15 52 E fam.hamers@planet.nl

Baronie en Markiezaat

Rien de Krom (waarnemend)
Konijnenberg 3, 4661 AH Halsteren
T (0164) 68 55 99 E mfdekrom@home.nl

ADMINISTRATIE EN ABONNEMENTEN

Henk (H.C.M.) van den Broek
Beukendreef 39, 5056 CA Berkel-Enschot
T 013 52 85 520 E henk.vanden.broek@tele2.nl

BETALINGEN

RABOBANK Steensel
Rekeningnummer: 13.45.08.874
Stichting De Gildetrom

Doedelzakspeler... een functie binnen het gilde?

Heeft het afgelopen winterweer parten gespeeld bij de activiteiten van de gilden? Of heeft het misschien te maken met het terugbrengen van het aantal woorden per artikel? Dit, omdat er zo weinig kringnieuws is binnen gekomen. Het terugbrengen van het aantal woorden van 300 naar 200 heeft als doel om meer ruimte te krijgen voor grotere artikelen. Want zoals jullie, lezers, wel gemerkt zult hebben is daar nog weinig aandacht voor geweest. Ik wil nog graag even benadrukken, dat het nieuws uit de kringen kort en zakelijk moet zijn.

Hadden doedelzakspelers vroeger een speciale functie binnen het gilde?

Twee gildebroeders van het St. Jorisgilde, Asten schreven hierover een verhaal en hopen er antwoord op te krijgen. Dit jaar zijn ook weer jubilea te vieren.

Kring Maasland herdacht het feit dat het vijfenzeventig jaar bestond en deed dit met een bijeenkomst op dezelfde plek, kasteel Maurick in Vught, waar ook de oprichtingsbijeenkomst plaatsvond. Ook de NBFS bestaat dit jaar vijfenzeventig jaar. Dit zal ook de nodige aandacht krijgen.

De laatste tijd zijn er nogal wat gilden uit hun slaap ontwaakt.

Het St. Jorisgilde, Sint Oedenrode beleefde dit veertien jaar geleden.

Hoe dat allemaal ging wil het betreffende gilde graag vertellen. We gaan ook even terug naar 1936, waar bij Kring Land van Cuijk de eerste nationale gildendag werd gehouden. Het is een reportage die in het weekblad Panorama van 4 juni 1936 werd gepubliceerd.

Er valt deze keer heel wat te lezen gildebroeders- en zusters, we hopen echter meer van zulke verhalen te kunnen plaatsen...

Peter van Kuijen

Sluitingsdata inzenden kopij voor 2010

Nr. 3/2010	28 juni	Nr. 1/2011	3 januari
Nr. 4/2010	4 oktober	Nr. 2/2011	4 april

VOORWAARDEN

Abonnementsprijzen 2010:

Particulier abonnement € 10,50 (indien een machtiging tot automatische overschrijving is verleend € 7,50). Collectief abonnement via gilde € 7,50.

Indien geen machtiging tot automatische overschrijving is verleend, wordt voor de incasso van het totaalbedrag per gilde van € 3,00 in rekening gebracht.

Buitenlands abonnement: € 17,50. Het abonnement geldt voor een kalenderjaar en wordt geacht te zijn voortgezet, indien niet vóór 1 november opzegging heeft plaatsgehad. Nieuwe abonnementen kunnen onmiddellijk ingaan. De redactie houdt zich het recht voor, teksten naar beste weten en in ieders belang te redigeren.

Advertentietarieven worden op aanvraag medegedeeld.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en of openbaar gemaakt op welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Stichting De Gildetrom. Geplaatste artikelen in De Gildetrom vallen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie.

Vormgeving en layout: Olafs Grafische Vormgeving

Druk: Drukkerij Vos Gemert

Oplage: 3500 stuks

Vrijdag 12 maart was de Orangerie van kasteel Maurick in Vught een tableau vivant. Bijzonder omdat op 9 maart 1935 op dezelfde plek de oprichtingsbijeenkomst plaatsvond van de Gildekring Maasland. Ruim 160 gildeleden en genodigden vierden het 75-jarig jubileum van gildekring. Tijdens een mini-symposium spraken prof. dr. Herman Pleij en prof. dr. Wim van de Donk. Boeiende sprekers met ieder een eigen verhaal. Aan het eind van de middag presenteerde de SAT-commissie het jubileumboek, waarna iedereen onder het genot van een hapje en een drankje elkaar informeel kon spreken.

75 jaar Gildekring Maasland 1935-2010

Zesenvestig aangesloten gilden, burgemeesters van de betrokken gemeenten, het federatiebestuur en verschillende speciale genodigden, waren vrijdag 12 maart bijeen om het 75-jarig jubileum van gildekring Maasland te vieren. Mr. Thom van der Weijden, oud-voorzitter van de NBFS, opende als dagvoorzitter de bijeenkomst in de Orangerie van kasteel Maurick in Vught en gaf vervolgens het woord aan de burgemeester van Vught, Roderick van de Mortel, die op zijn beurt iedereen verwelkomde in zijn gemeente. Een persoonlijk welkom was er voor bisschop Hurkmans en Monique Houben-van Lanschot, kleindochter van de kasteelheer en nichtje van een medeoprichter van de gildekring.

Jack Goudsmits, kringhoofdman, las een felicitatietelegram voor van koningin Beatrix. In zijn welkomstwoord memoreerde hij dat de kring met zesenvestig aangesloten gilden zeker gezond te noemen is. De grote opkomst tijdens deze middag getuigde hiervan.

Het hoofdbestanddeel van het symposium waren de voordrachten van Herman Pleij, emeritus hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam en Wim van de Donk, Commissaris van de Koningin en oud-voorzitter van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR). Herman Pleij wist zijn gehoor te boeien met veel wetenswaardigheden over de middeleeuwse schuttersgilden en schutterijen. De schutters, zoals bekend van de Nachtwacht, deden veel meer dan het beschermen van de gemeenschap. Zij waren ook lid van andere verenigingen en betrokken bij de organisatie van grootse optochten, processies, jaarmarkten en

Herman Pleij aan het woord.

toneelstukken; dit alles met veel spektakel om indruk te maken en dat gaf binding. De gilden boden dus solidariteit en samenhang in de gemeenschap.

Nederlanders hebben altijd weinig affiniteit gehad met hiërarchie en nationalisme. Saamhorigheid is echter nodig voor een stabiele samenleving en dat is weer een voorwaarde voor een bloeiende economie. Saamhorigheid wordt hier niet van boven opgelegd, maar groeit vanuit de basis. Aan de saamhorigheid op basis van 'gewoonheid' hebben de gilden veel bijgedragen. Zo waren vorsten ook deelnemers aan schietwedstrijden. Gilden vormden trainingsgronden voor saamhorigheid. Gewoonheid is nog steeds een bindend element in de samenleving. We moeten het idee krijgen: 'dat had ik ook wel gekund, maar ik had op dat moment net iets anders te doen'. Sporthelden worden vereerd als triomf van de gewoonheid. Een eigentijds symbool van saamhorigheid is de kleur oranje, maar

CvdK, Wim van de Donk ontvangt het eerste boek.

dan zonder relatie met het koningshuis. Rituelen zijn ook belangrijk; ze zijn fraai en zorgen ook voor binding. Oude rituelen verdwijnen, maar er komen weer nieuwe zoals bij begrafenissen. Volgens Pleij hebben vrouwen ook altijd aan het gildewezen deelgenomen. Daar is op papier echter weinig van terug te vinden, omdat vrouwen vroeger nauwelijks voorkwamen in administraties. Hij adviseert de gilden zich te spiegelen aan hun belangrijke rol in het verleden en die proberen te vertalen naar het heden.

Wim van de Donk, met zijn achtergrond van maatschappelijke bestuurskunde, bekeek de toekomst van de gilden vanuit diverse invalshoeken. Over de toekomst kun je pas spreken als de geschiedenis bekend is. Van groot belang voor groei en welzijn is het sociaal kapitaal. De groep is belangrijker dan het individu; door de huidige individualisering gaat het sociaal kapitaal verloren.

Bisschop, burgemeesters en gildebroeders: een aandachtig gehoor.

Gilden vormen een integraal onderdeel van het Brabants cultureel erfgoed. Het bewaren van dat erfgoed is van grote betekenis en de gilden kunnen daar een bijdrage aan leveren. Zij moeten bruggen slaan tussen historie en toekomst.

Hoe blijven de relaties met kerk, overheid en gemeenschap in stand? Graaf dieper, kijk om je heen en zie hoe onze voorvaders dit deden. Waarom zouden jongeren zich aan het gilde willen binden? Gilden zijn meesters in het bouwen van interne bruggen, maar hoe brengen wij die naar de samenleving toe? Hoe is de verhouding met opvoeders en jeugd en hoe zijn die twee generaties te verbinden? Met de ontkerkelijking komen er ook steeds meer instanties buiten de kerk. Spiritualiteit hoort ook bij de ontwikkeling van sociaal kapitaal.

Van de Donk heeft als boodschap: oriëntatie op de toekomst via heroriëntatie op de bronnen. Broederschap bindt individuen aan de samenleving. De kunst van het samenleven is de kunst van het verbinden. Zie conflicten niet altijd als problemen, maar ook als bronnen van vernieuwing. Leer er mee om te gaan! Hoe is het sociaal vertrouwen weer op orde te krijgen?

In de forumdiscussie, onder leiding van Thom van der Weijden, werd advies gevraagd hoe om te gaan met de toenemende regelgeving rondom het schieten. Pleij adviseerde het antwoord te vinden door naar het verleden te kijken. Van de Donk benadrukte dat regelgeving tegengesteld is aan vertrouwen; niet het verzet tegen de regels maar het wekken van vertrouwen biedt mogelijkheden. Op basis van incidenten is de overheid

genoodzaakt wettelijke maatregelen te treffen, hetgeen tot algemene regels leidt en specifieke situaties uitsluit. Hoe kunnen we in deze tijd van versnippering samenwerking bereiken? Door elkaar te vinden op pragmatische gronden. Daarvoor zijn gedooptechnieken nodig en die moeten geoefend worden. Verder is van belang het leren conflicten op te lossen, tolerant te kunnen zijn en de eigen positie te bekijken in de toekomst.

Aan het eind van de middag presenteerde Nico van de Ven, voorzitter van de SAT-commissie, het jubileumboek 'Gildekring Maasland, Parel in de Federatie'. Jack Goudsmits nam het resultaat van vier jaar hard werken in ontvangst. Het boek vertelt, in aanvulling op het boek uit 1985, de recente geschiedenis van de kring. Actuele thema's zoals de relatie van gilden en de kerk, slapende gilden als cultureel erfgoed en de toekomst van de gilden worden besproken. Het heden is vastgelegd in beschrijvingen van de afzonderlijke gilden. Talrijke foto's completeren het geheel. Met genoegen kon Nico de kringoverheid geruststellen met de mededeling dat de begroting voor het boek sluitend is. Degenen die hebben bijgedragen aan de totstandkoming van het boek, werden door de kringhoofdman hartelijk bedankt. De drie eerste exemplaren waren voor de Commissaris van de Koningin, de bisschop en de burgemeester van Vught. Subsidiegevers en schrijvers ontvingen nog een Udenhoutse broeder en een Oisterwijkse kruidenbitter. Dat was het opstapje naar de afsluitende borrel, waar op een voorspoedige toekomst van de kring werd gedronken. ■

VADEMECUM 2010

Het vademecum 2010 is onlangs verschenen. Elk gilde heeft via zijn kringsecretaris een exemplaar ontvangen. Geef wijzigingen meteen door AAN UW KRINGSECRETARIS. In verband met het bijhouden van de adreslijst van de gilden van de NBFS en de website.

ADRESWIJZIGING VERENIGING BRABANTSE GILDESCHUTTERS

Het nieuwe adres luidt:

Angela Verstappen

Beatrixlaan 4, 5721 LZ Asten.

06-53 93 35 60

E-mail: vbg@schuttersgilden.nl

ACTIVITEITENBESLUIT

Elk gildesecretariaat heeft digitaal een exemplaar ontvangen.

Zonodig downloaden via de website www.schuttersgilden.nl.

GILDEKLEINTJE

Te koop: 2 nieuwe prijzenkasten, waarvan 1 in beukenhout, whitewashed, met van zwart velours op zachtboard. Afm. 46,5x34,5x3,5 cm. En 1 in grenenhout, donker eiken geboend, bordeauxrood velours op zachtboard. Afmeting 64,5x50,5x2,5 cm. Tel. 0499 - 57 12 58

Te huur: Fotografeertent met 2 daglicht-lampen op statief en statief voor fototoestel, geschikt voor het fotograferen van schilden. Huurprijs € 10,- per maand, met een minimum van 1 termijn. Tel. 0499 - 57 12 58

Van de heer Willy van de Wijgert uit Heeswijk Dinther kregen wij bijgaand artikel uit de Panorama van 4 juni 1936.

Meer dan vijftig schutters-gilden zijn op Hemelvaartsdag opgetrokken naar Boxmeer om er hun wapendag te vieren. Duizenden gildebroeders in hun schilderachtige kleedij vulden de straten van het oude stadje in het land van Cuijk. Wat ze aan kostbaarheden bezaten van oude vaandels, oude beelden, helmen of wapenen, hadden ze meegebracht. Bij 't gildehuis in de Stationsstraat zag men een bonten chaos van de meest fantastische uniformen en wapenen.

Eerste nationale gildedag

Het Sint Servatius- en Sint Barbaragilde uit Lieshout in den stoet.

Tamboers sloegen hun proeffroffels, hoorn-, en bazuin blazers probeerden hun instrumenten; anderen, die 'n flinke reis achter den rug! hadden, versterkten den inwendigen mensch en besproeiden hem daarna met een glas bier. De milde Meizon, af en toe van achter een regenwolk te voorschijn schietend, zette 't tafereel in een gouden gloed; ze flonkerde over helmen en stormhoeden,

gleed liefkoozend over zijden vaandels en wambuizen en weer bedreigd door een regenflard, zag ze nog kans 'n paar geharnaste gildebroeders, die juist 'n glas bier naar binnen klokten, als met 'n tooverstaf aan te raken.

Hier kon men zien wat erin 't volk leefde voor honderden jaren; de costuums, de vaandels, de wapens, de ceremoniën, allen stammen

ze uit een eerbiedwaardig verleden. Daar dreunen de oude trommels, hun geluid is diep en machtig, zooals dat aan trommels past met zóó'n verleden. Vijfhonderd jaren geleden wellicht, sloeg een gidelid een zelfden roffel. Zijn zóóveelste opvolger is nu zesentachtig jaar en slaat al tweeënvijftig jaar z'n trom. Na hem zullen anderen z'n costuum aantrekken, zijn prachtigen hoed met veeren opzetten, de trommel omhangen en in een kleurrijken stoet marcheeren.

Dof dreunen de trommels, de hoorns schallen en de indrukwekkende stoet zet zich in beweging. Een heraut met 't vaandel van den kring "Land van Cuijk" opent den stoet, in bonte rij volgen hem de meer dan vijftig gilden met hun oude en nieuwe vaandels, hun ruiters, hun tamboers en blazers.

Op de gilden van 't Land van Cuijk volgen die van 't "Kwartier van Oirschot", Peelland, Kempenland en Maasland in eendeloze reeks. Hier is St. Dionysius uit Tilburg, met 'n "vaandel, nog door koning Willem II geschonken, St. Dionysius, z'n gemijterd hoofd in de hand, aan de spits van 't gilde; het St. Servatius- en St. Barbara-gilde uit Lieshout, waarvan de leden 'n prachtig costuum dragen, stapt plechtig voorbij, vooraf gegaand door z'n tachtigjarigen tamboer met z'n dreunende trommel uit 1641.

't St. Sebastiaangilde van Mierlo volgt, vier jongens dragen 't vijfhonderd jaar oude beeld van den beschermheilige, dat met jonge berkentakken is versierd; daar zijn, de z.g. Bielemannekes van 't St. Anna-gilde uit Venraij met aangeplakte zwarte baarden en vervaarlijke houten bijlen op de schouders.'

Wereldberoemde vendelzwaaiers trekken in den stoet. St. Catharina uit Tongelre kan trotsch zijn op z'n Hendriks, die straks te

Deelnemers aan den trom- en roffelwedstrijd.

Een moment uit den wedstrijd vendelzwaaien.

Minister Deckers sprak de gilden op de feestweide toe.

Hamburg en Parijs z'n zeer speciale kunst en behendigheid zal demonstreeren. Voor 't raadhuis werd halt gehouden en de besturen gingen in de Raadszaal de wachtende autoriteiten begroeten. Zijne Excellentie Minister Deckers was aanwezig en voerde ook later op de feestweide nog eens het woord. De wedstrijden namen nu een aanvang. De schutters met handboog, kruisboog en geweer streden om den prijs, de vendelzwaaiers zwaaiden hun vendels in alle houdingen en standen; de tamboers lieten hun oude trommels spreken.

Zóó is er dan nieuw leven gekomen in den oude gilden, die dreigden uit te sterven, en de Federatie van Schuttersgilden in Nederland komt de eer toe dit waardevol bezit te hebben behouden.

De schuttersgilden hadden Boxmeer ingenomen. Zij bevolkten de straten en herbergen en gaven de stad 'n middeleeuwsch aanzien, zij dansten in den stroomenden regen onder parapluïes op den met wit zand bestrooiden vloer, en nog laat in den avond schalden de hoorns en bazuïnen en dreunden de trommels. Ze bliezen en trommelden 't grijze verleden aan 't levensluchtige heden. ■

Dansers op de markt te Boxmeer.

GILDETROTS OP BRABANTS ZILVER

75 jaar Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden

In Museum Kempenland in Eindhoven is van 11 september tot 14 november 2010 een expositie te zien van gildenzilver van de Brabantse gilden. Deze unieke tentoonstelling wordt gehouden omdat de Noordbrabantse Federatie van Schuttersgilden 75 jaar bestaat. Bij de selectie van de schilden is vooral gelet op de aanwezigheid van een verwijzing naar het beroep van de koning.

Wie de eer te beurt valt om koning te worden bij een van de vele Brabantse schuttersgilden, legt die gebeurtenis vast in de vorm van een zilveren koningsschild dat wordt toegevoegd aan de dikwijls rijke en vaak ook zeer oude verzameling schilden die het gilde al in zijn bezit heeft. Afhankelijk van de mogelijkheden en creativiteit van de schenker kunnen deze schilden groot of klein zijn, maar altijd laten ze ons de naam van de koning zien, en meestal ook het jaar waarin hij (of zij) die titel verworven heeft.

Verder staan er dikwijls afbeeldingen op het schild. Soms is dat het familiewapen, maar de meeste Brabantse gildenkoningen hebben dat niet. Dan kiezen ze voor een afbeelding van de patroonheilige of, in ongeveer de helft van alle gevallen, voor een verwijzing naar het beroep dat zij uitoefenen. Wie een lange reeks van schilden bekijkt vanaf de 17de eeuw tot heden krijgt een aardig beeld van de samenstelling van de Brabantse beroepsbevolking, met name van de verschuivingen die daarin hebben plaatsgevonden. Zo overheersen in de 17de en 18de eeuw de agrarische beroepen en de daarmee verbonden bezigheden, zoals die van molenaar. Typische ambachten als wevers of voermannen komen tot in het begin van de 20ste eeuw voor. Na ca. 1950 komen ook alle moderne beroepen aan bod, van arts tot politiemann, fysiotherapeut tot brandweerman.

Deze presentatie van schilden wordt aangevuld met een selectie van andere zilveren voorwerpen die deel uitmaken van het bezit van de gilden. Evenals de schilden zijn ze gemaakt door bekende Brabantse edelsmeden die tot op de dag van vandaag zoeken naar een manier om de eeuwenoude tradities te verbinden met eigentijdse vormen van verbeelding en vormgeving.

DE TENTOONSTELLING IS IN:

Museum Kempenland Eindhoven

St. Antoniusstraat 5-7

En loopt van 11 september

tot 14 november 2010

De openingstijden zijn:

Dinsdag t/m zondag van 13.00 - 17.00 uur ■

Op zondag 15 maart 2009 werden de laatste schoten gelost op de schietbomen achter het woonhuis nummer zes aan de Heusdenseweg in Elshout. Jarenlang zijn de schietbomen een vertrouwd gezicht geweest in de Rooie Hoek, maar door allerlei milieumaatregelen die de schuttersgilden in Brabant kregen opgelegd was er geen andere uitweg dan een andere locatie te zoeken. Toch wil ik nog even teruggaan in de geschiedenis van dit stuk terrein, waar de Onze Lieve Vrouwe Schuts Elshout decennia lang hun wedstrijden en koningschieten hebben gehouden.

Schietterrein in de “Rooie Hoek”

We kunnen niet terug tot de oprichtingsperiode van de Onze Lieve Vrouwe Schuts, want deze zou rond het jaar 1200 liggen. Bewijsmateriaal uit deze periode is allemaal verloren gegaan. Tastbaar bewijs krijgen we pas aan het eind van de 18e eeuw, wat niet wil zeggen dat er voor die tijd niet geschoten zou zijn. Immers, het koningschieten is al in gebruik vanaf de middeleeuwen. Het oudste koningschild dat in bezit is van de Onze Lieve Vrouwe Schuts dateert uit het jaar 1811, geschenken door koning Gerret van Drune. Het schieten op de staande wip raakte pas in gebruik aan het einde van de 19e eeuw. In 1888 werd de Langstraatse Schuttersbond opgericht en dat is ook de periode dat men in Brabant overging van het traditionele koningschieten naar het wipschieten. De Onze Lieve Vrouwe Schuts meldde zich als een van de eerste gilden aan bij deze organisatie. Men plaatste op een hoge paal, ongeveer 12 à 14 meter hoog, een drietand van holle buisjes. Daarop kwam een stalen plaatje aan een stuk leren riem, die dan weer door de buisjes geleid werd. Door middel van een touw kon de geraakte wip weer opgetrokken worden. Een geweldige uitvinding.

Bouwtekening van het eerste schutshuisje, april 1950

Het schietterrein in de “Rooie Hoek”, maart 2009.

RUZIE

Rond 1900 stond er een schutspaal in de Rooie Hoek. Niet op de plaats waar ze jaren lang gestaan hebben, maar op een stuk grond van de familie Van Laarhoven. Die woonde tegenover café “In Den Gekroonden Hoed”, in een boerderij die in 2007 werd afgebroken. Om onbekende redenen is men vlak voor 1920 verhuisd naar Café “Het Witte Paard” in de Kerkstraat. Er werd een “Hooze soliede” schutsboom aangeschaft, die toen achter het huis van de familie Van Hoorn werd gezet. De Schuts telde toen vijftien leden.

Dat het niet altijd boterde tussen de leden werd wel duidelijk, het ledental liep terug naar tien. In 1931 barstte de bom. Ruzie binnen het gilde, de meeste leden wilde terug naar Den Gekroonden Hoed, alleen de voorzitter en caféhouder Van Hoorn niet. Maar het ging toch door, er werd een hinder-

wetvergunning aangevraagd om een schutsboom te plaatsen op een stukje grond van Jan Klerks, uitbater van Den Gekroonden Hoed; thans achter de huidige woning nummer zes. De vergunning werd niet zonder slag of stoot verkregen, er waren burens die bezwaar maakten, omdat zij een perceel bouwland in huur hadden wat grensde aan het nieuwe schietterrein. Ze vonden dat het teveel gevaar zou opleveren voor de omgeving. Hun bezwaar werd ongegrond verklaard en op 19 juni 1931 werd de vergunning afgegeven door toenmalig burgemeester Van de Heijden. Het werd tevens ook nog een juridische strijd om de overige eigendommen van het gilde, zoals koningszilver (1879) ander zilver, stok met vaandel en een koperen dieptrom.

Door bemiddeling van het bestuur van de Langstraatse Schuttersbond en advocaat baron Van Hugeloth konden de attributen in 1935 weer in het bezit komen van de Schuts. Om de advocaat te kunnen betalen werd het vaandel met koperen trom geschonken aan Hugeloth.

De rust keerde terug binnen het gilde en in 1936 werd op zondag 5 april koning geschoten tijdens de Elshoutse kermis. Koning werd Piet Klerks, broer van Jan Klerks.

TWEDE WERELDOORLOG

De Schuts bezat enkele Beaumont- geweren. De leden moesten zelf de patronen maken, dat wil zeggen de koperen hulzen van kruut en een slaghoedje en ronde of lange loden kogel voorzien.

Tijdens de oorlog 1940-1945 moesten de wapens op het politiebureau ingeleverd worden. De leden bleven wel oefenen met de luchtbuiks. Tevergeefs werd direct na de

Het nieuwe schietterrein aan de Dekkerseweg.

k" verleden tijd

oorlog gezocht naar de wapens maar deze bleken mee genomen door de Landwacht. Na de oorlog werd het schieten op de wip hervat en deed men mee aan regionale wedstrijden en aan gildedagen.

De animo steeg voor het schieten, het ledental nam toe. Dus was er behoefte om een schuilplaats te creëren. Er werd een bouwvergunning inclusief bouwtekening ingestuurd, deze werd op 24 april 1950 goedgekeurd

Al gauw werd het schuilhuisje gemetseld en het ledental groeide en groeide. Begin jaren zeventig van de vorige eeuw waren dat al vijfenvijftig. Toen werden er ook plannen gemaakt om meer schutsbomen te plaatsen. Enkele jaren daarvoor, in 1965 verrees ook een bungalow op hetzelfde perceel, waar mej. Cor Klerks, voormalig uitbaatster van Café "In Den Gekroonde Hoed" haar intrek nam. In 1966 kregen ze van Lips Aluminium uit Drunen een nieuwe mast aangeboden. Ook deze verbetering was slechts voor enkele jaren voldoende. Zodat nog eens vier nieuwe masten werden aangeschaft tegen een vriendenprijs van f 284,50.

In 1972 werd het schietterrein heropend met vier gloednieuwe bomen en in 1978 herrees een nieuw schutsgebouw. In de jaren negentig werd het nog verder uitgebreid tot de huidige grootte.

De leden van de Onze Lieve Vrouwe Schuts vershoten hier hun onderlinge competitie het hele jaar door. Elk jaar op kermisdinsdag werd koning geschoten. Een houten vogel werd dan op de schietpaal gezet. Door om beurten een schot te lossen kwam de haan los. Wie het laatste stuk van de koningsvogel naar beneden schoot werd de nieuwe koning, en moest een zilveren schild schenken aan de Onze Lieve Vrouwe Schuts.

MILIEUZAKEN

In de jaren negentig beginnen voor de schutters van de Brabantse gilden de problemen. Het lood dat tot nu toe weggeschoten werd moest worden opgevangen. Om het lood van de schutters zoveel mogelijk op eigen terrein te houden werden schermen geplaatst op de palen. Het lood kwam soms wel eens neer in de Schanswijk en zelfs de Norbertijnenstraat, twee straten verderop. Dat was met de geplaatste schermen een heel eind verholpen, maar hier nam de overheid geen genoegen mee. Al het lood moest in de toekomst worden opgevangen, met als gevolg grote vangbakken op de bomen. Men noemde het horizonvervuiling, maar ook moesten er zwaardere masten worden aanschaf. Een geweldige investering voor de gilden. Voor vijf bomen zouden de kosten uitdraaien op ongeveer f 30.000,-. Het volgende probleem wat vooral in de buurt zou gaan spelen was de geluidsoverlast. Het schieten in bakken gaf veel meer lawaai. Er moest een nieuwe milieuvergunning worden aangevraagd, enkele buurtbewoners kwamen met bezwaren. Het schietterrein behouden aan de rand van het dorp leek ver weg.

NIEUWE LOCATIE

Begin eenentwintigste eeuw werd er bij de andere Heusdense gilden een begin gemaakt met het 'aanpassen' van de schietinrichtingen, want zo ging dat in onze moderne taal heten. De gemeente deed een flinke duit in het zakje, door subsidie te verlenen, zodat het schieten doorgang kon blijven vinden bij de gilden. De Onze Lieve Vrouwe Schuts ging op zoek naar een nieuwe locatie, die werd al vrij snel gevonden. Naast het voetbalveld aan de Dekkerseweg

lag een mooi terrein. Dus aanvragen maar. Maar ook nu kwamen er weer bezwaren en de vergunningen werden afgewezen. En dan eindelijk in 2008 komt het groene licht voor de schutters van Onze Lieve Vrouwe. De bouw van het schietterrein op deze zo gewenste locatie kon toch eindelijk doorgang vinden.

Koningschieten in 1965. De schutsboom wordt gevrijd door pastoor Versteeg, daarachter de kersverse burgemeester van de gemeente Drunen, dhr. H. Stieger. Op de achtergrond het schutshuisje en de boerderij van Pulles.

DE SPIL

Met vereende krachten werd in het najaar van 2008 begonnen met de aanleg van het nieuwe schietterrein en de bouw van het nieuwe verenigingsgebouw. Oud-burgemeester en beschermheer Stieger legde de eerste steen in augustus van dat jaar. Materialen worden vaak gesponsord en voor kleine prijsjes aangekocht. En met veel inbreng van de leden kwam in maart 2009 het einde dan in zicht.

Ondertussen was op 15 maart 2009 de laatste wedstrijd vershoten op het schietterrein aan de Heusdenseweg. De week daarop werden de bomen weggehaald en herinnert ons bijna niets meer aan het schietterrein, alleen het schutsgebouwtje bleef staan, het is overgenomen door de bewoners van nummer zes.

Op zaterdag 25 april 2009 werd het schietterrein feestelijk geopend. De gilden uit Heusden verzamelden zich bij café "In Den Gekroonden Hoed" en trokken in optocht door de Heusdenseweg, Schanswijk, Norbertijnerstraat en Wolfshoek naar de Dekkerseweg, waar de vlag in top hing. Wethouder Mart van der Poel opende het schietterrein. De naam van de nieuwe schietaccommodatie werd "De Spil". Deze naam memoreert aan het terrein dat als spil voor de vereniging moet gaan dienen, maar ook staat spil voor het ijzeren buisje waar de wip op staat die er afgeschoten moet worden. Op dinsdag 28 april 2009 werd tijdens Elshoutse kermis voor het eerst koning geschoten op het nieuwe terrein. Het was Lucien Klerks die de koningsvogel naar beneden haalde. ■

Eerste jubileum winter-verschieting in Oirschot

V.l.n.r., Martien van de Ven, Ad Aarts, Jan van Zelst, Jos Smetsers, Piet Schellekens.

Afgelopen winter hebben de vier Oirschotse gilden voor de vijfde keer een kruisboog op wip winterverschieting georganiseerd. Met ongeveer vijfendertig deelnemers is dit, redelijk nieuwe initiatief, een vast onderdeel geworden van de jaarlijkse kalender. De vaak verschillende weersomstandigheden waren een extra uitdaging voor de schutters, die normaal gesproken windstil en warm weer prefereren.

De hele competitie ging over veertien wedstrijdzaatredagen waarvan er uiteindelijk tien resultaten meetellen voor een eerste plaats in drie verschillende klassen. Per klasse was er een zilveren schild voor de winnaar. Ter gelegenheid van het eerste jubileum heeft gildebroeder Jan van Zelst van het Gilde Sint Sebastiaan een fraai zilveren wisselschild beschikbaar gesteld voor de schutter die ten opzichte van voorgaande jaren de meeste vooruitgang geboekt heeft.

Na afloop van de laatste verschieting werden in het gildelokaal van het Sint Jorisgilde de prijzen uitgereikt. Bij de klasse A en B waren respectievelijk Ad Aarts en Piet Schellekens van het Onze Lieve Vrouwe Broederschap de sterksten. Bij klasse C ging het zilver naar Martien van de Ven van het Gilde Sancta Barbara. Het wisselschild werd voor het eerst gewonnen door Jos Smetsers, de huidige koning van Gilde Sint Sebastiaan. ■

Pro Ecclesia voor Kees van der Heyden

Op zondag 21 februari 2010 kreeg de hoofdman van het Heilig Sacramentsgilde uit Hulsel, Kees van der Heyden de onderscheiding Pro Ecclesia et pontifice uitgereikt door pastoor Wim Wouters. De hoofdman kreeg de onderscheiding omdat hij zich vierentwintig jaar heeft ingezet als kerkmeester bij de Heilige Clemensparochie in Hulsel. Kees is vanaf 1975 lid van het Heilig Sacramentsgilde en sinds 1985 hoofdman. Na afloop was er gelegenheid om Kees te feliciteren tijdens de receptie in de kerk. ■

Kees van der Heyden ontvangt de Pro Ecclesia van pastoor Wim Wouters.

Toon van Dongen veertig jaar gildebroeder

Zaterdag 23 januari 2010 vierde het Gilde Sint Sebastiaan uit Lage Mierde haar patroonsdag. Traditioneel start deze met een eucharistieviering op de eerste zaterdag ná 20 januari, de feestdag van Sint Sebastiaan. Dit jaar had het een extra feestelijk tintje, namelijk: Toon van Dongen vierde zijn veertigjarig jubileum. En daarom was het bestuur van de kring Het Kwartier van Oirschot aanwezig. Na de hoofdman kreeg de voorzitter van de kring, de heer Jan van Riel het woord. Hij spelde Toon de versierselen op die bij dit jubileum horen. Zowel Toon als zijn vrouw waren hier erg trots op. Toon was als kind al bij het gilde te vinden als 'pijlenraper'. Door omstandigheden werd hij laat officieel lid. Tot op de dag van vandaag, sloeg hij geen gildedag over. Ook was hij bijna vijfentwintig jaar "knecht". In die hoedanigheid ondersteunde hij het bestuur met onder andere het rondbrengen van de post.

Met zijn leeftijd van 85, heeft hij dat stokje inmiddels overgedragen. Nu ook twee van zijn zonen lid zijn, kan hij op zijn lauweren gaan rusten. Toch hopen alle broeders en zusters Toon nog op vele gildedagen te mogen blijven begroeten. ■

Jan van Riel spelde de kringonderscheiding op bij Toon van Dongen.

Zilveren statiedag in Moergestel

De jaarlijkse statiedag van het gilde Sint Sebastiaan en Barbara uit Moergestel stond dit jaar ook in het teken van het huldigen van een aantal jubilarissen. Opperdeken Ruud Hurkmans kreeg een zilveren kringonderscheiding voor zijn veertigjarig lidmaatschap. Ruud was koning van 1974 tot 1976, en sinds 1977 heeft hij als opperdeken de verantwoordelijkheid voor de orde en netheid van het gilde.

Sinds de laatste statiedag is Ruud ook beschermheer van het gilde. Daarna werd Jan van Elderen door de voorzitter van kring Kwartier van Oirschot in het zonnetje gezet. Voor zijn zestig jaar trouwe dienst kreeg hij het zilveren kroontje. Hij kwam bij het gilde door zijn vader, de toenmalige standaardrijder, Jan van Elderen Sr. Jan was vaandrig tot 1959. Van 1991 tot 2003 was hij schrijver en samen met zijn vrouw Fien zorgde hij van 1990 tot 2005 voor een prettige sfeer en een natje en een droogje. Tegenwoordig is Jan archivaris en beheerder van de gildekamer. ■

Jubilarissen bij de zilveren statiedag in Moergestel.

Jan van Rooij neemt afscheid als hoofdman

De scheidende hoofdman Jan van Rooij van het gilde St. Sebastiaan & Barbara uit Moergestel, werd op de statiedag bij zijn afscheid als hoofdman, verrast met een zilveren kroontje van de kring Kwartier van Oirschot. Jan van Rooij kreeg in 2008 al een kringonderscheiding voor zijn veertigjarig lidmaatschap. Daarboven kwam nu een kringkroontje vanwege zijn verdiensten. Met name voor het hoofdmanschap wat hij met verve twaalf jaar (sinds 1998) heeft gedragen. Maar zijn gilde-loopbaan omvat veel meer. Vanaf zijn toetreding in 1968 tot 1978 was hij tamboer, schatbewaarder van 1984 tot 1996 en hij schoot zich twee keer koning in 1978 en 1988.

Ook burgemeester Hans Janssen van de gemeente Oisterwijk, heer van de Moergestelse gilden, was aanwezig in het bijzonder voor de hoofdman Jan van Rooij. Namens het gemeentebestuur van de gemeente Oisterwijk sprak de burgemeester Jan toe, en dankte hem voor zijn verdienste voor het gilde St. Sebastiaan & Barbara. Genoemd werden onder meer het oprichten van de handboogvereniging, de Oisterwijkse golfkampioenschappen en de wielerkampioenschappen.

Uit de handen van Burgemeester Janssen ontving Jan van Rooij de zilveren legpenning van de gemeente Oisterwijk. ■

Harry Wilborts, koning in Casteren.

Jubilarissen bij gilde Broederschap van Onser Lieve Vrouwe

Tijdens de teerdag van gilde Broederschap van Onser Lieve Vrouwe uit Oirschot op 6 februari 2010 werden twee leden in het zonnetje gezet. Hoofdman Cor Smetsers en gildezuster Jo Willems-Aarts waren veertig jaar lid. Beide jubilarissen werden aan huis uitgehaald en begroet met een vendelgroet, waarna het gilde naar de kerk trok. In het gildehuis werden de jubilarissen gehuldigd. Cor Smetsers kwam bij het gilde als schildknaap. Daar leerde hij trommen en werd een verdienstelijk tamboer. Ook was hij jaren lid van de dansgroep. Jarenlang maakt Cor deel uit van het bestuur, eerst als deken-schrijver en later nam hij het hoofdmanschap over van zijn vader. Daarbij is hij lid van de tromcommissie van Kwartier van Oirschot. Jo Willems-Aarts kwam als lid van de dansgroep. Zij staat altijd klaar en zorgt dat iedereen er netjes uitziet. Als er wat te doen is op het schietterrein is zij altijd in de weer. Van kringvoorzitter Jan van Riel kreeg Jo de kringonderscheiding opgespeld. Zij is de eerste vrouw van het gilde die deze ontvangt. Voor hoofdman Cor was een zilveren kroontje voor boven zijn kringonderscheiding. Verder kregen de beide jubilarissen de zilveren draagspeld voor veertig jaar lidmaatschap, een cadeau én een bloemetje. ■

De jubilarissen worden toegesproken door Jan van Riel.

Statiedag Sint Sebastiaan, Tilburg

Op zondag 17 januari 2010 vierde het Koninklijk Handboogschuttersgilde Sint Sebastiaan van Willem III uit Tilburg haar jaarlijkse statiedag. Traditiegetrouw werd het een dag van meditatie, confrontatie en jubilatatie. Jaarlijks wordt de statiedag gehouden op de zondag die het dichtst ligt bij de naamdag van de Heilige Sebastianus (20 januari). Om half elf hadden de gildebroeders en -zusters zich verzameld in de Hasseltse Kapel, het oudste monument van Tilburg. De kapel wordt voor het eerst genoemd in 1540 in een testament van vermoedelijk de oudst bekende gildebroeder Laureijs Peeterszoon Verschueren. Het thema van de eucharistieviering, voorgedaan door pastor Ton Ooms, sloot aan bij het karakter van de kapel: dienstbaarheid. Na de lunch werd per touringcar een drie uur durende rondrit door de stad gemaakt. Onder leiding van architect Juliëtte Boogers en voormalige gemeentearchivaris (tevens gildebroeder) Gerard Steijns werd kennisgemaakt met gebouwen, ontworpen door de vorig jaar overleden gildebroeder, architect Noud Heerkens. Ook was er aandacht voor nieuwe uitingen van architectuur. Zoals bij veel gildeactiviteiten werd de statiedag afgesloten met een diner

in het gildehuis, waarbij de hoofdman terugkeek op het afgelopen jaar met mooie momenten (onder meer het koningschieten) en droevige momenten (drie sterfgevallen). ■

Het Koninklijk Handboogschuttersgilde Sint Sebastiaan van Willem III uit Tilburg.

Burgemeester van Eindhoven eredecken Sint Martinusgilde Tongelre

Op zondag 15 november 2009 werd burgemeester Rob van Gijsel geïnstalleerd als eredecken van het Sint Martinusgilde Tongelre. De installatie vond plaats in het gildehuis van het Sint Martinusgilde in het bijzijn van de eredecken Chris Wouters en Harrie Kuiken en ereleden, vrienden en gildebroeders en zusters van het gilde. Ook werd die dag vendelier Antwan van den Dungen gehuldigd voor zijn vijftienvingjarige lidmaatschap. ■

Eredeken burgemeester Van Gijsel en kapitein Henk van de Nobelen.

Tweede koningstitel voor Arold Kersten

's Morgens bij de traditionele koffietafel met koude ribben en warme worst, was het al een punt. Het koningschieten zou dit jaar niet zo gemakkelijk gaan. Zo'n taaie vogel schiet je er niet zomaar af, even werd er nog over nagedacht om onze Duitse vrienden uit Essen mee te laten schieten maar daar werd toch maar van afgezien. Achteraf gezien bleek de vogel toch niet zo taaie te zijn. Bij het zesenzeventigste schot kwam het laatste stukje naar beneden. Arold Kersten kon zich voor de tweede keer koning van het Heilig Kruisgilde noemen. Tijdens de koffietafel had Arold een nieuw koningschild aan de hoofdman aangeboden omdat hij in 2007 ook de koningstitel verworven had. Na zijn installatie en de handwassing kwam het speciale koningsbier op tafel en werd de nieuwe koning een lang zal hij leven toe gezongen. Om vervolgens in een rijtuig, vooraf gegaan door het gilde, zich als koning in Gerwen te presenteren. ■

Arold Kersten voor de tweede maal koning.

Nieuwe hoofdman en uitbreiding van de overheid.

Het Sint Catharinagilde Son heeft een nieuwe hoofdman, Ad Ras. Hij is de opvolger van Gerard Swinkels. Deze was dertig jaar lid van de overheid, waarvan twaalf jaar als hoofdman. Enkele wapenfeiten uit zijn hoofdmanschap zijn: verplaatsing van de vergaderlocatie, uitbreiding en verjonging van het ledenbestand, aanschaf van nieuwe kostuums, bazuinen, hoofdvaandel en de organisatie van kringgildedag 2009. Gerard laat dan ook een vereniging achter die, ondanks haar ouderdom, klaar is om in de toekomst haar taak in te vullen. Vanwege de toename van het ledenbestand en de drukke agenda werd gekozen om de wisseling van het hoofdmanschap samen te laten vallen met de uitbreiding van de overheid van drie naar vijf personen. De terugtrekkende hoofdman Gerard Swinkels hing bij Ad Ras het hoofdmanschild om. Het nieuwe bestuur bestaat uit een combinatie van twee ervaren doorgaande bestuursleden, aangevuld met drie nieuwe leden die ook meegedraaid hebben in de organisatie van de afgelopen kringdag. Ad is tien jaar lid van het gilde, waarin hij de functie van tamboer vervulde. De nieuwe overheid gaat er ongetwijfeld in slagen om hun regeerperiode tot een succes te maken. ■

Gerard Swinkels hangt zijn opvolger de hoofdmanketting om.

Patroondag bij gilde Heeze

Zaterdag 24 april 2010 was de patroondagviering van het Sint Jorisdigilde Heeze. Hiervoor waren alle gildebroeders en belangstellenden verzameld op het gildeterrein "De Santen". Als eerste werd Jan Bijnen geïnstalleerd als gildebroeder, door aflegging van de eed op het hoofdvaandel. Vervolgens werden drie aspirant jeugdvendeliërs opgenomen, te weten, Jorn Guitjens, Henk van Stipdonk en Bram Guitjens. Met slaande trom en vliegend vaandel trok het gilde naar de Sint Martinuskerk. De dienst werd muzikaal opgeluisterd door het koor "Levensvreugd". Na de dienst was het de eerste keer, dat de jeugdvendeliërs in uniform vendelden voor de aanwezigen. Terug op het gildeterrein werd Frans Verest gehuldigd vanwege zijn twaalfeneenhalfjarige tamboerschapschap. Vervolgens was er een heel uitgebreide koffietafel.

Bij het schieten werd Jan Bijnen winnaar van de wisselbokaal.

Toon Verguld en Henk Stienen namen respectievelijk de tweede en derde plaats in.

In de avond was er aandacht voor Toon Damen, Ad Scheepers en Piet van Lierop. Zij waren respectievelijk veertig – vijftig en zestig jaar begunstiger. Het avondprogramma bestond verder uit een verrassingsmaaltijd en een competitie zagen. ■

V.l.n.r.: Jorn Guitjens, Henk van Stipdonk, Jan Bijnen en Bram Guitjens.

De Brabantse Avonden van kring Peelland

De gilden, belangrijke dragers van een stuk cultuurhistorie in de regio, bestaan al honderden jaren en maken zich verdienstelijk op het gebied van schieten, vendelen, trommen en zijn op tal van culturele bijeenkomsten een kleurrijke aanwezigheid. Bovendien leveren de gilden een belangrijke sociale bijdrage aan onze samenleving. Vandaar de muzikale avonden in het feestprogramma van 75-jaar kring Peelland. Het feestcomité stelde vier Brabantse avonden samen met telkens andere bekende regionale artiesten in het eigen Brabantse dialect.

De eerste avond ging van start in de Ruchte in Someren met Ger Coppens als hoofdact. In de Eendracht in Gemert traden Henk Habraken en "t Boekels kwartierke" op. In het MFC in Stiphout was de beurt aan Marie-Cristien Verstraeten en "Striepke Veur". Tijdens deze avonden bracht Martien Claessens een intermezzo van "de Gildebroeder". Bij het CCD in Deurne werden de bezoekers ontvangen met bazuïngeschal. Hier waren optredens van "de Die en Ik" en Tonnie Wijnands, die samen met het gildekoor van groot Deurne de avond op een muzikale wijze afsloot. De avonden werden steeds gepresenteerd door Eef Luijben in het onvervalst Helmonds dialect. Iedere avond was de medewerking van de lokale gilden met een diaprojectie over kring Peelland. Het kringbestuur wilde dan ook uitdrukkelijk naar de toekomst kijken en vooral naar de jeugd. ■

Peter van Otterdijk presenteert de diashow 75 jaar kring Peelland.

Is Jouw mede-lezer nog geen abonnee?

De Gildetrom het blad voor jong en oud.

Sint Antoniusgilde Beek heeft nieuw erelid

Tijdens de jaarvergadering van het Sint Antoniusgilde Beek, op 3 februari 2010, is Harrie Vermeulen benoemd tot erelid. Harrie is drieënvijftig jaar lid. Na een rustperiode leefde het gilde in 1978 weer op en werd hij penningmeester. Gedurende die tweeëndertig jaar was Harrie ook op andere manieren actief voor het gilde. Hij zorgde onder andere voor de aanschaf en het onderhoud van de uniformen, de gildeattributen en het gildenbrood. Ook maakte hij jaarlijks een rondgang langs steunende leden, eerst samen met Harrie van den Bergh en later met diens zoon Huub. Dit jaar wordt Harrie tachtig, en hij vond dit een mooie gelegenheid om het stokje aan iemand anders over te dragen. Het penningmeesterschap ging over naar het jongste lid, Hein van de Laar. Harrie Vermeulen werd hierna voor zijn vele verdiensten in het zonnetje gezet. Kapitein Piet Swinkels stelde de vergadering voor om Harrie te benoemen tot erelid. Het voorstel werd aangenomen en onder applaus werd Harrie de oorkonde uitgereikt waarop de benoeming is vastgelegd. Daarbij kreeg hij een pen met inscriptie en een flesje met zijn favoriete drank, zodat hij in alle rust onder het genot van een borreltje zijn herinneringen aan de Beekse Schut op papier kan zetten. Ook echtgenote Annie werd niet vergeten, zij kreeg een bloemetje. Tijdens deze vergadering werd Toon Stoop gekozen als vaandrig en Toine Steegs geïnstalleerd als gildebroeder. ■

Piet Swinkels overhandigt Harrie Vermeulen de oorkonde.

Teerdag 2010 bij Gilde van Sint Antonius Abt, Lierop

Op de vooravond van de teerdag werd Driek van de Ven gehuldigd voor zijn zeventigjarig lidmaatschap in het bijzijn van zijn broer en zussen. Het was er gezellig, waarbij veel herinneringen van vroeger over het gilde werden opgehaald. Tijdens de jaarvergadering in het gildehuis werd het programma van 2010 vastgesteld en goedgekeurd. Jan van den Eijnden en Rob van Seggelen werden herkozen als overheidslid. Silvia Sijbers volgde kascommissielid Gaby Bekx - Haazen op. Peter Berkers werd verkozen tot gildelid van 2009. De teeravond werd geopend door koning en koningin Frans en Silvia Sijbers. Drie gildebroeders werden gehuldigd: Jan van de Laar vijftig jaar lid, René van de Ven en Peter Verberne beide vijftientwintig jaar lid. Hoofdman Henk Berkers had voor ieder een persoonlijk woordje. Zelfs voor de (afwezige) derde vijftientwintjarige jubilaris Jan van Eijk, woonachtig op Curaçao, was een woordje voorbereid want hij verwachtte dat Jan hiervoor zeker even zou overkomen. Dus niet! Tenslotte werd een smeedijzeren standaard voor het gildevaandel geschonken door familie De Vries. ■

Driek van de Ven zeventig jaar gildebroeder.

St. Leonarduskapel in ere hersteld

De Leonarduskapel aan de Goorloop, op de hoek van de Kapelstraat en Lage Heesweg is in 1979 door de gildebroeders van toen gebouwd en staat er nu ruim dertig jaar. De laatste jaren is deze kapel het mikpunt geweest van een stelletje vanden. Naast een aantal keren openbreken van het offerblok, werden vorig jaar mei 2008 de koperen kandelaars en een koperen kruisbeeld gestolen. Het bestuur heeft onmiddellijk aangifte gedaan, maar helaas niets meer van de gestolen voorwerpen teruggezien. Precies een jaar later, in mei 2009, werden we weer opgeschrikt door een grote ravage die in en aan de kapel was aangericht. Een bank was door een glas in loodraam gesmeten. Ook de andere glas in loodramen moesten het ontgelden en in de kapel was

het een grote bende: bloempotten en kaarsenstandaard waren omgegooid en de vloer lag bedekt met glasscherven. Iedereen vroeg zich af wat voor zin dit allemaal had. Intussen zijn de glas in loodramen vernieuwd en is de schade hersteld, inclusief een nieuw torentje op het dak van de kapel. En nu maar hopen dat dit vredig kapelletje voortaan met rust wordt gelaten. ■

Het Leonardus kapelletje aan de Goorloop.

St. Leonardusgilde viert haar patroonsdag

Op 6 november 2009 werd de patroonsdag begonnen met een gebedsviering in de Leonarduskapel, voorgegaan door gildeheer Franklin De Coninck. Aan het einde van de viering werd Ties van de Velden door hoofdman Geert Jan van Rixtel gedecoreerd met de zilveren speld van Leonardus. Zolang deze kapel al bestaat (30 jaar), heeft Ties gezorgd voor het dagelijks openen en het sluiten. Ook het onderhoud rond de kapel, het toezicht en als koster het tijdig luiden van de klok voor de gebedsvieringen waren bij hem in goede handen. Hij kreeg hiervoor een vendelgroet aangeboden met een enveloppe en een bloemetje voor zijn vrouw. Hierna trok het gilde met slaande trom en vliegende vaandels naar de Nieuwe Werf, naar het gemeentehuis en weer terug naar het gildehuis.

Tijdens het avonddiner was de oud-voorzitter van het federatietoernooi, Bert Jonkers, ook uitgenodigd. Omdat dit federatietoernooi goed was verlopen kregen de dames een bloemetje. Bert Jonkers kreeg voor zijn sturende leiding een Leonardusbeeldje aangeboden. Hij schonk op zijn beurt het gilde een zilveren schild als herinnering aan het federatietoernooi. Koning John Verhoeven bood een prachtig schild aan zoals dat beloofd was bij zijn installatie. ■

Overhandiging van de oorkonde aan Antoon de Groot.

Wisseling van wacht bij St. Willibrordusgilde Bakel

Tijdens de jaarvergadering van het gilde op 30 november 2009, de vaste datum van de jaarvergadering en ook wel sintendries genoemd, legde kapitein Marius Slegers na tweeëntwintig jaar zijn functie neer en gaf de kapiteinsstok over aan Jos de Groot. Marius vond het na al die jaren tijd om de leiding over te dragen. Hij wenste Jos veel succes toe als kapitein. Voor zijn vele verdiensten bij het gilde, hij was twee keer koning en vele jaren tamboer, werd Marius benoemd tot staande deken, een ere titel voor het leven binnen het gilde. ■

Jaarvergadering St. Leonardusgilde Beek en Donk

Op 30 januari 2010 hield het St. Leonardusgilde haar jaarvergadering. Tijdens deze vergadering werd stil gestaan bij het aftreden van gildebroeder Antoon de Groot als vice-voorzitter. Voorzitter Geert Jan van Rixtel (Bzn) sprak lovende woorden betreffende zijn grote betrokkenheid bij het gilde en zijn enthousiasme waarmee hij zijn bestuursfunctie vervulde. In 1975 werd Antoon lid en kwam in 1982 in het bestuur en werd in 1991 tot vice-voorzitter benoemd. In 2006 en 2007 nam hij het voorzitterschap over en werd daarna tot heden weer vice-voorzitter. In al die jaren heeft hij met hand- en spandiensten aan alle activiteiten zijn loyale medewerking gegeven. We denken daarbij aan het vele werk aan de kapel, de schutsboom en niet te vergeten de werkzaamheden op het schietterrein 't Wipke, waarvan hij jarenlang voorzitter is. Antoon kreeg van de voorzitter hiervoor een oorkonde aangeboden en werd benoemd tot erebestuurslid. Verder werd Geert Jan van Rixtel (Frzn) met algemene stemmen gekozen in het bestuur en André van Nunen kreeg er als penningmeester weer vier jaar bij. ■

Ties van de Velden met koning John Verhoeven.

De symbolische overdracht bij de Willibrordusput.

Verkeerde foto

Bij het artikel 'Veertig jaar leiding-geven aan een gilde' in Kringnieuws Maasland op blz. 22 van nr.1 • 2010, is een verkeerde foto geplaatst. Hiervoor ons welgemeende excuus! De juiste foto met daarop Piet Vromans wordt hier alsnog geplaatst. ■

Hoofdman Piet Vromans.

Nieuws uit Nuland

Zaterdag 20 maart 2010 vierde het gilde Sint Antonius Abt haar jaarlijkse Teerdag. In verband met het overlijden van gildebroeder Mari van Bakel eerder dit jaar, was deze verschoven naar deze dag. Er was een totaal verbouwde Gerard Clement. Deze nietsvermoedende jubilaris werd gehuldigd voor het feit dat hij al ruim vijftientig jaar lid was. Hij kreeg een zilveren Antoniusspeld opgespeld door koning Hans van der Donk. Ook burgemeester Augusteijn was aanwezig die, na enkele lovende woorden, de "Gildebroeder van het Jaar 2009" bekend maakte. Al zevenenvijftig jaar lid en nog steeds actief als vaandrig, bleek Jan Heijmans de terecht uitverkorene te zijn. Geheel verrast nam Jan de prijs in ontvangst en werd hem het schild omgehangen door de koning van het gilde. Oud-koning Hans Gloudemans bood het gilde zijn aandenken van twee jaar koningschap aan. Een prachtig schild met een opgelegde afbeelding van een motor. Een mooie toevoeging aan de verzameling koningszilver. ■

Jubilaris Gerard Clement.

Gilde Sint Antonius Abt Vorstenbosch laat nieuw hoofdvaandel inzegenen

Een nieuw hoofdvaandel werd op 18 april 2010 ingezegend in de Lambertuskerk te Vorstenbosch. Het vaandel is gemaakt in de abdij van Onze Lieve Vrouw van Nazareth te Brecht. Op het vaandel staat de patroonheilige Sint Antonius Abt weergegeven, geflankeerd door molen "Windlust" en de Sint Lambertuskerk. De bekende kleuren van het Sint Antoniusgilde (geel, groen en rood) zijn gebruikt. In de buitenste rand verwijst de kleur paars naar de oorsprong als begrafenisgilde en oranje geeft de verbondenheid met het koninklijk huis aan. Het ontwerp is uitgewerkt in beschikbare stofkleuren. Een proefdruk is noodgedwongen gebruikt om verdere slijtage aan het oude vaandel te voorkomen. Met enkele bezoeken aan België is de voortgang bekeken en bijgestuurd. Na vertraging door een armblessure bij zuster Geertrui is het vaandel begin dit jaar gereed gekomen. In de ledenvergadering werd het nieuwe vaandel eerst aan eigen gildeleden getoond. Zondag 18 april werd gekozen voor de kerkelijke inzegening, waarna het officieel in gebruik genomen werd. Met een dertigtal leden werd de mis bijgewoond, voorgegaan door Pastoor Ouwens. Na de mis werden belangstellenden uitgenodigd om het vaandel van dichtbij te komen bekijken in clubhuis 't Gildebergske. ■

Het nieuwe vaandel van Vorstenbosch.

Een fraai geschenk van Jan Kerkhof

Gildebroeder Jan Kerkhof veraste in september 2009 alle aanwezigen op de teerdag van het Sint Antonius Abt – Sint Catharinagilde Nistelrode met een heel bijzonder geschenk. Ter herinnering aan zijn bestuursperiode liet Jan een uit hout gesneden gildestuk vervaardigen.

Het ontwerp is van hemzelf,

Het gildestuk, geschenken door Jan Kerkhof.

het houtsnijwerk van gildebroeder Gerard den Brok en het schilderwerk werd verricht door Frans van Roessel, lid van het Sint Sebastiaangilde uit Oss. De bedoeling is dat het gildestuk bij manifestaties aanwezig is en bij heugelijke gebeurtenissen de tekst "VREUGDE", en bij treurige gebeurtenissen de tekst "VERDRIET" toond. Jan was bestuurslid vanaf de herinrichting in 1991 en was deken-rentmeester, ad interim deken-rentmeester en vice-hoofdman. Mede dankzij zijn inzet is het gilde geworden wat het nu is. In september 1994 schonk Jan, samen met zijn echtgenote Jo Kerkhof – van Hoorn, ook een schenkan met bijbehorende schaal vervaardigd door mevrouw Ans Huijbers. Het gilde is zeer ingenomen met deze giften. Het is moeilijk onder woorden te brengen, hoe groot de waardering en dank is voor zijn inzet en de schenkingen aan het gilde. ■

Bijzondere Teerdag in Udenhout

De teerdag van Sint Antonius-Sint Sebastiaan Udenhout op 23 januari 2010 was een heel bijzondere. Na de mis werd traditiegetrouw voor de koffie naar het verzorgingstehuis "de Eikelaar" gegaan.

Voor gildeschrijver Frans Vriens (55) was het helemaal een verrassing wat daarbinnen plaats vond. Marieke Moorman, loco-burgemeester van Tilburg, kwam binnen met zijn kinderen en andere gildebroeders uit diverse besturen waarin Frans zitting heeft. Zij kwam hem voor zijn vijfenveertigjarig lidmaatschap en zijn verdiensten in het algemeen de koninklijke onderscheiding "Lid in de orde van Oranje Nassau" opspelden. Nog iets bijzonders was dat Martijn van Uden geïnstalleerd werd als Nar van het gilde. Door erelid Wil van Herp was Martijn helemaal in het nieuw gestoken en met trots poetste Martijn de schoenen van de vele aanwezigen. Ook werd afscheid genomen van ere-hoofdman Ruud Vreeman (oud burgemeester van Tilburg). Daar hij geen burgemeester meer is moest hij de eretitel inleveren. Als dank bood mevrouw Vreeman het gilde een meters hoog, door haar vervaardigd, schilderij aan. ■

V.l.n.r.: Marcel Manni, Jacco Engel, Nar Martijn van Uden, ere-hoofdman Ruud Vreeman, mevrouw Vreeman, de gedecoreerde Frans Vriens en Marian Vriens.

Fred van den Berg Bernhezerkoning 2010

Het Bernhezer koningschieten leverde met de Bernhezerkoningstitel het Sint Barbaragilde Dinther een fraai weekend op. Zaterdag 10 april 2010 schoot Fred van den Berg de Bernhezer koningsvogel in Vorstenbosch naar beneden. Lars Blom van het Sint Barbaragilde liet al weinig heel van de vogel en het bedje was voor Fred gespreid. Met een welgericht schot viel de koningsvogel en was de titel voor Fred van den Berg. Om de twee jaar vindt de strijd om het Bernhezer koningschap plaats, dit gebeurt om toerbeurt bij een van de vier Bernhezer gilden. Het Bernhezer koningschieten is ontstaan na de zeer nauwe en goede samenwerking tussen de Bernhezer gilden voor en tijdens het grote Europees evenement, het EST 2006 te Heeswijk. Deze samenwerking verdiende een vervolg, waarna in samenwerking met de gemeente deze Bernhezer Koningsdag in het leven werd geroepen. Als gildeheer is burgemeester Jos Heijmans hier uiteraard nauw bij betrokken. Dank aan het gilde Sint Antonius Abt te Vorstenbosch voor de organisatie van dit mooie feest. ■

Fred van den Berg.

In ieder gildegezin hoort
de Gildetrom thuis!

Vijf jubilarissen Sint Barbaragilde Dinther

Op 13 maart 2010 kwam het gilde bijeen om een mooie avond te beleven. Deze begon met in het zonnetje zetten van vijf jubilarissen. Vijfentwintig jaar gildebroeder waren Mario van der Heijden, Wim van de Leest, Harrie van Kaathoven en Joan van Zutphen. Vijftig jaar gildebroeder was Hans de Visser. Maria van Zutphen ontving de titel "zilverdame". Op deze contactavond wordt ook gestreden om de Janus Eversprijs. Deze prijs is voor de persoon of groep, die de mooiste act brengt. De jeugd had een samenwerkingsact tussen de tamboers en bazuinblazers. De act van Han en Johan Dangé was geënt op de Fabeltjeskrant met verhalen over het Sint Barbaragilde. De culturele commissie kwam met de DGP (de gilde partij) en bezong allerlei toestanden in het gilde. Het bed in 'Raymon is Laat' werd gebruikt door Rien van de Eertwegh en Antoinette van Oorschot. Hier werd verteld hoe een gildebroeder thuiskwam na de wekelijkse gilde-avond. Ze behaalden hiermee de fel begeerde Janus Eversprijs.

Alle aanwezigen werden vervolgens geformeerd in acht groepen die verplicht een optreden moesten doen. Daarna volgde een playback-act wat hilarische taferelen opleverde. ■

Joan van Zutphen.

Hans de Visser.

Harrie van Kaathoven.

Standaardpaard Unita overleden

Op donderdag 7 januari 2009 is het paard van de standaardruiter van het Sint Barbaragilde uit Veghel overleden. De 32-jarige merrie Unita van Gerrit en Riet van de Oever heeft een groot gat achtergelaten bij het gilde. Ze was, samen met haar ruiter, een waardig boegbeeld van het gilde. Bedaard maar nadrukkelijk aanwezig was ze, als ze tijdens de vele evenementen en gildedagen het gilde voorafging. Trots waren we op haar als ze weer na menige wedstrijd beladen met zilver en trofeeën thuiskwam. Zo won ze onder andere de eerste prijs tijdens het Europese Schutterstreffen 2006 in Heeswijk-Dinther en het federatiekampioenschap 2009 in Beek en Donk. ■

Standaardruiter met Unita.

Nieuw gildehuis Sint Barbaragilde officieel geopend

Op 13 maart 2010 is het nieuwe onderkomen van het Sint Barbaragilde aan de Geerkens in Veghel officieel in gebruik genomen. In aanwezigheid van genodigden opende wethouder Rini van Rinsum de toegangsdeur met een door het jongste gildelid, tamboer Alex Manesse aangeboden versierde sleutel. De wethouder sprak lovende woorden over de wijze waarop het nieuwe gilde-onderkomen is gerealiseerd. In een korte tijd is een prachtig en stijlvol resultaat opgeleverd. Nadat gildeheer Ard Smulders het gildehuis had ingezegend, werd het gebouw vrijgegeven voor bezichtiging. Het Sint Barbaragilde betreft hiermee haar derde onderkomen sinds haar heroprichting in 1980. Tot 1996 genoot het gilde de gastvrijheid van Hotel de Oude Barrière aan de Udenseweg. Daarna werd de huidige locatie in eigen beheer aan de Geerkens betrokken. Omdat de fundering op sommige plaatsen aan het verzakken was en het dak lekkages vertoonde, werd de gemeente jaren geleden om vervanging gevraagd. Door de verhuizing van de Franciscusschool kwamen de noodgebouwen vrij en veertien van deze koppelbare units vormen nu de basis van het huidige gildehuis. ■

Het nieuwe onderkomen wordt geopend.

Luchtbuuskampioen 2009/2010 bij gilde Besoijen

Als de statiedag op de laatste maandag van oktober voorbij is, betekent dit ook dat de schietoefeningen worden voortgezet door middel van een luchtbuyscompetitie, zowel binnen het eigen gilde als in een competitie met nog vier andere gilden. Bijna elke zondag, vanaf begin november tot ongeveer een week voor Pasen, wordt er met de luchtbuys geschoten om te kijken wie er dat jaar weer met de meeste punten en de luchtbuyskampioenbokaal naar huis gaat. Zondag 28 maart 2010 was het de laatste dag van het luchtbuysseizoen en moest dus een winnaar uit de bus komen. Sander Oome wist met ruime afstand het kampioenschap op zijn naam te zetten, gevolgd door Kees van Hulten. Aan hoofdman en koning Rene van Kuijk was het de eer de luchtbuysbokaal aan Sander Oome te overhandigen en hiermee het luchtbuysseizoen te sluiten. Natuurlijk kan het hele jaar met de luchtbuys geoefend worden want zoals Sander zegt, "oefening baart kunst". ■

Luchtbuyskampioen Sander Oome.

Nieuwe gildebroeder voor Besoijen of Drunen?

Bas van Loon, gildebroeder van zowel het gilde Sint Crispinus & Sint Crispinianus van Besoijen als van het Sint Hubertusgilde uit Drunen, en zijn vriendin Joyce zijn de trotse ouders geworden van een zoon. Hij luistert naar de naam Thijs. Zoals u op de bijgaande foto kunt zien, word Thijs het gildebroederschap met de fles bijgebracht. Zo vader zo zoon zullen wij maar zeggen. Hopelijk word de keuze die Thijs moet maken bij welk gilde hij zich aan moet sluiten niet te moeilijk gemaakt voor hem. Want wie de jeugd heeft, heeft de toekomst toch? ■

Thijs en Bas aan de fles.

Voor de zesde keer koning Sint Crispinus & Sint Crispinianus

Op 5 april 2010 vond het tweejaarlijkse koningschieten plaats bij het gilde van Besoijen. Hiervoor kwam men bijeen in de gildekamer, om van daaruit de 'oude' koning Rene van Kuijk op te halen. Na de vendelgroet en koffie met worstenbrood vertrok men naar het gildepaviljoen waar, samen met beschermheer Nol Kleijngeld en gildeheer Karel van Roosmalen, traditiegetrouw drie keer rechtsom rond de schietboom werd gegaan. Nadat de oude koning het gildezilver had afgelegd mochten de gildeheer en beschermheer de eerste schoten op de wip lossen. Vervolgens begon de strijd om het koningschap. Toen alle gildebroeders geschoten hadden bleek, dat maar twee

Kees van Hulten voor de zesde keer koning.

gildebroeders alle twaalf doppen eraf geschoten hadden, Bert en Kees van Hulten. Na twee kampronden bleek Kees van Hulten de sterkste, zodat die zich voor de zesde keer tot koning schoot. Kees heeft in die zes keer twee keer de mogelijkheid gehad om zich tot keizer te schieten maar dat is hem (nog) niet gelukt. Na installatie van de nieuwe koning en het traditionele rondje werd de nieuwe koning door het gilde naar huis vergezeld. ■

Statiedag gilde Sint Hubertus Berkel

Vanwege het zeer slechte weer kon de proclamatie op vrijdagavond niet doorgaan. Zaterdagmorgen, 9 januari 2010, kwam het gilde bijeen voor het bijwonen van de gildemis. Deze werd voorgegaan door gildeheer Pieter Scheepers. Na de mis werd de eed van trouw vanwege het slechte weer in de kerk afgelegd. In het gildehuis stond een goed verzorgde koffietafel klaar met zoals gewoonlijk warme worst en zult. Om één uur werd iedereen verzocht weer aanwezig te zijn voor het verdere programma. Ieder jaar is er een thema en dit jaar was dat het komende grote gildefeest vanwege het honderdvijftigjarige bestaan op 29-30 mei. Nico Haneveld had met Hans Maas een diapresentatie gemaakt en iedereen werd op de hoogte gebracht van wat er ging komen. Het avondprogramma werd begonnen met een gilde-diner en de dag werd afgesloten met muziek en een loterij. ■

Nico Haneveld met zijn presentatie.

Nieuwe puntenkoning Sint Hubertusgilde Drunen

In de maand maart komen de schutters weer bijeen voor een nieuwe schietcompetitie, die begint op de derde zondag van de lentemaand. Tijdens de tweede schietronde werd geschoten om de titel puntenkoning, de schutter met de meeste treffers. Sander Strijk, 13 jaar, was de beste. Hij mag zich puntenkoning noemen. Het is de eerste keer dat een jeugdlid deze prijs wint. ■

De nieuwe puntenkoning van Drunen.

Aanbieding keizerschild aan keizer uit Enschoot - Heukelom

Het Sint Joris en Sint Sebastiaangilde uit Enschoot – Heukelom heeft vorig jaar een keizer mogen verwelkomen; Harrie Schellekens. Hij werd voor de derde maal in successie koning en dat betekende dat hij keizer is voor het leven! Hij mag zich eigenaar noemen van de gehele gildeschat, mits het gilde zich verplicht hem een keizerschild aan te bieden. Vrijdagavond 9 april 2010 gebeurde dit dan ook. Het keizersschild waaraan drie koningsschilden hangen is een waarlijk fraai meesterwerk van zilversmid Geert Weijtmans uit Berkel-Enschoot. Deze werd Harrie

Gilde Sint Joris en Sint Sebastiaan is trots op haar Koning- en Keizerpaar.

Schellekens omgehangen door ere-hoofdman en burgemeester van Oisterwijk, de heer H. Janssen. Hiermee kan de keizer voortaan niet alleen zijn functie maar ook de eer van het gilde uitdragen en hooghouden. Mede dankzij een financiële

bijdrage van Roger Michels Aannemersbedrijf BV en Vormenfabriek BV uit Tilburg is genoemd keizerschild gemaakt kunnen worden. Bij deze gelegenheid heeft ook de nieuwe koning, Appie Cruijssen zijn plicht, het gilde een koningsschild aan te bieden, ingelost. ■

Oisterwijks gilde vierde statiedag

De statiedag van het Oisterwijkse Sint-Sebastiaangilde op 23 januari 2010, werd vrijdagavond in Oisterwijk geproclameerd door een tamboer en vendeliers. De rondgang begon en eindigde bij 't Gelagh aan het nieuwe Lindeplein. Op de teerdag zelf verzamelden de gildebroeders zich in Culinaire café Tiglio aan De Lind. Vandaar uit ging 'de schuts' naar de Joanneskerk, waarbij de hoofdman, keizer en koning getooid waren met een nieuwe sjerp met daarop de naam van het gilde

Het voorlezen van de proclamatie.

en de functie. Tijdens de jaarvergadering bood de nieuwe koning, Jan-Frans Knevel zijn koningsschild aan. Het schild is door de koning zelf ontworpen en vervaardigd. Op de achterzijde staat een ode aan zijn ouders, oud-hoofdman Wim Knevel en echtgenote. Peter van Loon, die op kermis maandag 13 juli 2009 keizer werd, presenteerde zijn keizersschild. Het gilde schonk drie zilveren vogeltjes die aan het schild zijn bevestigd, waardoor het gilde het aanwezige koningszilver weer in bezit kreeg. ■

Zeven jubilarissen St. Antonius Abt Gilde Blitterswijck

Tijdens de jaarvergadering bood koning Jan van de Water het gilde, mede namens zijn koningin Wilmie Janssen, een schild aan vervaardigd door goud- en zilversmid Ben van Loenhout.

Er werden zeven jubilarissen gehuldigd die vijftientig jaar lid waren: Peter Dins: vendelier, twee jaar dekenschatbewaarder en in 1985 koning; Joost Gooren: vendelier; Richard Gooren: tamboer (tweede gildetrom) en koning in 1992; Wilbert Ingenpass: vendelier, vanaf 2001 eerste gildemeester; Melanie von der Haar: tamboer; Sjoerd Thiesen: eerste zeven jaar schildknaap, 1993 – 2004 tamboer, in 2004 koning, vanaf 2005 als voetvolk; Antoon Tissen: vendelier, vanaf 1999 hoofd-vendelier, vanaf 2007 lid van de vendelcommissie Land van Cuijk. De eerste gildemeester dankte de jubilarissen voor hun inzet. Zij kregen een zilveren schildje met oorkonde. Carla Claessens werd schutsvrouw van 2009.

Hubert Engelen, Sint Jorisgilde Deurne, had een verrassing voor de zilveren vendeliers. Zij kregen een oorkonde in een zilveren omlijsting. Het gilde zelf bood Hubert ook iets aan voor de goede samenwerking en adviezen de afgelopen vijftientig jaar. Hij kreeg een oorkonde "Persoon van verdienste van het St. Antonius Abt Gilde."

Met een grote internationale Gildedag op zondag 18 juli viert het St. Antonius Abt Gilde dat zij reeds 525 jaar aanwezig is in het dorp Blitterswijck. Zie: www.gildeblitterswijck.nl ■

Hubert Engelen van het Sint Jorisgilde uit Deurne wordt ook in het zonnetje gezet.

Gildekleintje

Witte Donderdagviering St.-Jacobusgilde, Zeeland

Voor de vijftiende keer luisterde het St.-Jacobusgilde op 1 april 2010, de Witte Donderdagplechtigheden op. Vanwege de koude wind zocht men een plekje in het kerkportaal. Vandaar uit trok het gilde met slaande trommen en klinkende bazuinen de kerk binnen, waar de beelden en kruisen met een paars/rode doek waren bedekt. Even later volgde de priester, Alain Holvoet uit Vlaanderen, met deels gilde- en burgeracoliën. De kaarsen voor de zieken, die naar hen worden gebracht door de Zonnebloem, werden gezegend. Na de preek kwamen twaalf personen naar voren voor de voetwassing.

Na de sobere mis, zonder muziek en orgel, werd het Allerheiligste in een processie naar het Sint-Jacobusaltaar gebracht waar de aanbidding plaatsvond, die deels door gildebroeders – en zusters bij toerbeurt werd gedaan. ■

Het Allerheiligste wordt in processie naar het rustaltaar gebracht.

Het kost maar 5 euro

Het kost maar 5 euro om een advertentie van vier regels in 'De Gildetrom' te plaatsen. De enige voorwaarde is, dat u abonnee bent. U kunt de tekst, maximaal 4 Gildetrom regels, sturen aan: De Gildetrom, Beukendreef 39, 5056 CA Berkel-Enschot. Voeg het geld in contanten er bij. Het onderwerp van de advertentie behoeft niet persé op het gilde betrekking te hebben. Mogelijke onderwerpen o.a. de aandacht vestigen op een activiteit, informatie aanvragen over een bepaald onderwerp, groeten of dankbetuigingen of iets te koop aanbieden.

Weer een koninklijke onderscheiding in Ter Heijden

Op zondag 14 maart 2010, tijdens het zogenaamde 'boom-openen' (de officiële start van het schietseizoen), reikte burgemeester G. de Kok van de gemeente Drimmelen aan het kloveniersgilde St. Antonius Abt in Terheijden de Koninklijke Erepenning van Verdienste uit. Het was die dag precies 350 jaar geleden dat het gilde zijn (laatste officiële) Caert ontving. Daarnaast moet deze erepenning gezien worden als een blijk van waardering voor al die activiteiten die het gilde gedurende vele jaren aan de dag gelegd heeft. Wij mogen u noemen:

- De vorming van de erewacht op de Grote Markt te Breda ter gelegenheid van de ontvangst van de koningin in 1981.
 - De organisatie van het Nederlandse kampioenschap wipvogelschieten in 1987.
 - De organisatie van de kringdagen in 1990 en in 2001.
 - De zelfbouw van een eigen gildekamer met drie nieuwe schutsbomen.
 - De herinvoering - vanaf 1993 - van de dodenherdenking op 4 mei in Terheijden.
 - De medewerking aan de intocht van 'konin Lodewijk Napoleon' op 26 april 2009.
 - De organisatie van het 'Traais' kampioenschap wipvogelschieten voor allerlei soorten verenigingen, in totaal tot op heden zes keer.
- Met deze toegekende erepenning kreeg het 'boom-openen' een extra feestelijk tintje en de broeders en de zusters van het gilde brachten samen met de burgemeester, een toast uit op de toekomst.

Burgemeester De Kok reikt de erepenning uit.

Vaandels, Vendels en Vlaggen
Joke Willigers

Zand 33, 5757 RX Liessel
Tel.: (0493) 34 25 68 Fax (0842) 25 21 71
jwilligers@planet.nl www.vlag-mast.nl

Kaderdag Hoge Schuts te Nuland

Jaarlijks wordt er door één van de dertien gilden van Gildenkring Hoge Schuts, bij toerbeurt, een kaderdag georganiseerd. Een kaderdag is een oefenwedstrijd in trommen, vendelen en bazuinblazen speciaal voor de jeugd om alvast wat wedstrijdervaring op te doen voor de komende officiële gildewedstrijden. Het gilde Sint Antonius Abt uit Nuland was dit keer op zondag 11 april 2010 gastheer. Onder een matig voorjaarszonnetje konden alle wedstrijden buiten plaatsvinden. De wedstrijden werden gejureerd door vakkundige juryleden die per jeugddeelnemer ruimschoots de tijd namen om de verrichtingen te bespreken, zodat de bedoeling achter deze kaderdag nogmaals duidelijk werd: van je fouten kun je leren! Dat er ondanks de jeugdige leeftijden goed gepresteerd werd, bleek wel uit het feit dat door de juryleden duidelijk werd aangegeven dat er behoorlijk wat nieuw talent binnen de gelederen van Gildenkring Hoge Schuts aanwezig was. Onder een goede begeleiding kunnen zij uitgroeien tot zeer goede tamboers, bazuinblazers en vendeliers. Behalve dat deze kaderdag een zeer leerzame dag was, werd ook het spelelement niet vergeten. Om er voor te zorgen dat de jeugd zich niet zou vervelen, was er door het gilde van Nuland een spelletjesronde

Eén van de spelletjes.

opgezet. Deze spelletjesronde begon een uur nadat de wedstrijden waren begonnen. Zo had men eerst voldoende de tijd om ook te kijken naar wat andere deelnemers presteerden. Immers, van het kijken en luisteren naar anderen kun je ook heel veel leren.

Een vendelier in actie.

De spelletjesronde, die bestond uit diverse spellen van eigen makelij, is zeer goed bevallen door de aanwezige jeugd. Daarnaast kon de gehele dag gebruik worden gemaakt van een groot springkussen. Maar liefst tweeëntwintig jongens en meisjes namen deel aan de spelletjesronde, die bestond uit zeven verschillende spellen. Na afloop werden de beste drie beloond met een certificaat en een snoepzak. Even later volgde de prijsuitreiking van de kaderdag waarbij iedere deelnemer naast een geldprijs tevens met een snoepzak naar huis ging.

Het gilde Sint Antonius Abt en Gildenkring Hoge Schuts mogen terugkijken op een geslaagde kaderdag waarbij nogmaals werd benadrukt dat aandacht en begeleiding voor de jeugd zeer belangrijk is. ■

De prijswinnaars.

Is Jouw mede-lezer nog geen abonnee?

De Gildetrom het blad voor jong en oud.

Vier gildekinderen gedoopt

Vier Gemonkse kinderen voegden op 7 maart 2010 een nieuwe pagina toe aan de al rijk gevulde geschiedschrijving van het Sint Joris & Sint Catharinagilde. Onder grote belangstelling van veel gildebroeders en -zusters doopte gildeheer, pastoor Goedhart de vier nazaten van gildeleden in de Sint Lambertuskerk te Gemonde. Aranka, Jente, Jochem en Jelle zijn nu niet alleen lid van de kerk geworden; ze maken ook actief deel uit van de broederschap van het Gemonkse gilde.

Hoe historisch was deze doop? Verankerd in documenten lag een doopviering niet bij het gilde. Echter toen het collectieve verzoek binnen kwam bij de overheid of het mogelijk zou zijn een gezamenlijke doopviering op te luisteren, werd meteen hiermee ingestemd. De verbondenheid met de jeugd wordt immers op deze manier getoond en de jeugd van nu vormt de nabije toekomst van het gilde. De trotse ouders van de dopelingen hadden eerder al wel bijgedragen aan het in stand houden van een aloude gildetraditie, want bij het sluiten van hun huwelijk of duurzaam samenleven, hebben zij een euro geschonken aan het gilde, waardoor hun (toekomstige) kinderen automatisch worden opgenomen in de broederschap.

De gildeleden verzamelden zich bij gildenaccommodatie Datmunda om vervolgens in vol ornaat, met de vier dopelingen in hun midden, naar de Sint Lambertuskerk te trekken. Onder luid tromgeroffel, bazuingeschal en zwaaiende vendels werden de dopelingen naar het altaar gebracht. Pastoor Goedhart zorgde voor een gepaste dienst en toen de doopplechtigheid eenmaal plaatsvond, mochten de aanwezige kinderen naar het altaar komen om de doop van dichtbij mee te maken. Beurtelings werden de dopelingen in het bijzijn van hun "Peter en Meter" en ouders gedoopt. Voluit heten de dopelingen: Aranka Luif, dochter van gildezuster Heidi Luif-Maas en gildebroeder Ernö Luif, Jente van der Schoot, dochter van vendelier Henry van der Schoot en Rian Kessels; en Jochem en Jelle van der Leest, zonen van deken-schrijver / tamboer Johnny van der Leest en bazuinblaaster Jessi Daams.

De bazuinblazers hadden een muzikale bijdrage ingestudeerd en deze ten gehore gebracht. Middels het onderstaand slotwoord benadrukte Hans van der Schoot, opa en hoofdmans, dat hij met veel vertrouwen naar de toekomst van het gilde kijkt.

Dopelingen, ouders, peters en meters, pastoor en kinderen op het altaar.

Dopeling Jelle (3 jr) mag samen met zijn vader het doopwater gaan ophalen.

Een gildedoop,

het woord gildedoop zul je niet vinden in het woordenboek, het woord wordt zelden gebruikt. Gildedoop bestaat uit twee woorden met een heel oude historie, namelijk doop en gilde. Dopen deed men al eeuwen voor de geboorte van Jezus. Door het driemaal onderdompelen in water werd men van alle zonden gezuiverd en werd men opgenomen in de gemeenschap van gelovigen. In onze gemeenschap van Rooms Katholieken is het gebruik dat men op zeer jonge leeftijd wordt gedoopt door het bespreken met water. Door middel van het sacrament van de doop wordt de dopeling opgenomen in de gemeenschap van de katholieke kerk. Het woord gilde betekent broederschap /gemeenschap. Als kind van een gildebroeder / gildezuster word je opgenomen in de broederschap van het gilde. Je bent gildebroeder vanaf je geboorte. De vier kleine gildebroeders en -zusters worden vandaag door het sacrament van de doop opgenomen in de gemeenschap van de katholieke kerk. Voor het gilde, maar ook voor de Gemonkse katholieke gemeenschap, een unieke gebeurtenis. Beide gemeenschappen laten hiermee zien dat de eeuwenlange verbondenheid, in onze snelle tijd, nog steeds bestaat. Voor ons als gilde Sint Joris & Sint Catharina is dit een bijzondere dag. Niet alleen dat er vier gildebroeders en -zusters worden gedoopt maar vooral omdat wij er met het hele gilde bij aanwezig mogen zijn. Wij laten hiermee zien dat we een hechte broederschap vormen. Deze doop brengt ons dicht bij elkaar, maar laat ons ook zien dat er toekomst zit in ons gilde. De kleintjes weten het nog niet maar zij zijn onze toekomst. Van hen wordt verwacht dat zij onze tradities zo veel mogelijk opnemen en doorgeven. Dit gaat zo al eeuwenlang, binnen de kerk en binnen de gilden.

Aranka, Jelle, Jente, en Jochem, ik wil jullie namens alle gildebroeders en -zusters een hele fijne en goede toekomst toewensen. Luister goed naar je ouders en grootouders en probeer zo veel als mogelijk onze oude Brabantse tradities voort te zetten. Ouders en grootouders van harte gefeliciteerd met de doop van onze kleinkinderen, zorg goed voor ze, want zij zijn de toekomst van onze gemeenschap. Voor ieder hier aanwezig spreek ik de hoop uit dat jullie samen met de kleine gildebroeders en -zusters mogen genieten van een gezond en gelukkig leven.

Na de doopplechtigheid gingen de gildeleden, familie en vrienden in optocht terug naar Datmunda om met een lekkere traktatie van de ouders, dit historische feit te vieren. ■

Sinds twee jaar ben ik, Karel Brüsewitz, lid van het St. Jorisgilde in Asten. Een andere hobby die ik uitoefen, is het spelen op de doedelzak.

Het leek enkele leden van het gilde leuk om samen met de tamboers en de doedelzak op te trekken. Ik wilde echter eerst de betrokkenheid van dit instrument bij de gilden of schutterijen napluizen. Via boeken en internet ben ik daarom op zoek gegaan naar gegevens die wat meer vertellen over de betrokkenheid van de doedelzakspeler (pijper) bij het gilde.

De doedelzakspeler en het gilde o

Kerkwijdingsfeest, kermis.

Boerenbruiloft, Pieter Bruegel de Oude (1520-1569).

Boerendans, Pieter Bruegel de Oude (1520-1569).

We kamen er achter dat in de middel-eeuwen, speellieden regelmatig hun diensten verleenden aan processies, gildeomgangen, naamsdagen en andere feestelijkheden. Muzikanten van allerlei soort, van luitspelers en vedelaars tot pijpers en trommelslagers, komt men tegen in oude rekeningen uit de veertiende en vijftiende eeuw. Een rekening uit Antwerpen van 1398-1399 vermeldt: "ten behoeve van "den menistrelen, trompers, pypers ende alrehande menistrelen die metten processien gingen ende haer spel ende conste daden en toenden".

Op de verschillende tijden in het gildejaar waarop de tamboers spelen, zien we ook muzikanten verschijnen met de kermis, op het schutsfeest en op teerdagen. De tamboers roerden hun trom om aandacht te trekken en kondigen het gilde aan. De muzikanten legden het accent meer op het onderhouden van de gildebroeders bij feesten en bals. En waar tamboers, als knecht vast aan een gilde verbonden zijn, worden speellieden vaak per gelegenheid aangetrokken.

Deze muziek werd ten gehore gebracht door rondtrekkende speellieden, de zogenaamde

"varende luyden". Zij trokken van dorp tot dorp, van stad tot stad en probeerden aan de kost te komen door het zingen van liedjes, het spelen van muziek. Zij brachten de laatste nieuwtjes van elders waarbij waarheid en fantasie soms niet meer uit elkaar waren te houden. Deze muziek en teksten zijn helaas nooit op papier gezet. De hogere lagen van de bevolking zullen zich niet geroepen hebben gevoeld om enige aandacht te besteden aan de geminachte instrumentale gebruiksmuziek van de rondtrekkende muzikanten. We zien op zulke feesten de muzikanten, (speelluiden) op een ton staan. Vooral de draailier en de doedelzak waren in de ogen van de welgestelden, de muziekinstrumenten die bij uitstek pasten bij muzikale bedelaars en zwervers. In de late middeleeuwen vonden veel rondzwervende speellieden werk in de steden, zoals bijvoorbeeld torenblazer. Regelmatig werkten zij mee aan processies, zowel in de stad, waar zij poorter waren, alsook in naburige gelegen steden en dorpen. Diners, begravenissen en kerkdiensten werden opgeluisterd door de medewerking van muzikanten. Ook markten werden bezocht: bijvoorbeeld in Kampen; "die trumper ende piper alle vier vrie marckte in pipen sullen".

Een goed voorbeeld geeft een rekening van het Eindhovense St. Sebastiaan gilde; "Item heeft den rendant betaelt aen de speelyde voor de speele ende arrebijsloon 5-0-0. item aen de pijpers ende schalmijers betaelt 6-6-0." (J. Th. M. Melssen in: De Ridderlijke Gilde van Sint Sebastiaan te Eindhoven 1482-1982). Dat is het hoogste bedrag uitgegeven aan muziek bij een gilde tot nu toe, en ook is hier duidelijk sprake van pijpers en schalmieers. Dit lijkt een aanwijzing voor de instrumenten die door de speellieden bespeeld werden. Met grote regelmaat wordt in de rekeningen meldingen gedaan van betalingen aan speelluyden. Verder noemde de auteur in de bijlage Speelmannen & muzikanten op blz. 287, de volgende personen die bij het gilde aangesloten waren als muzikant:

1627-1638 Walraven den speelman
1646-1648 Walraven en zijn zoon
1657 Welleken de speelman
1657-1661 Joost Compeer
1661 Walraven Janssen
1679 Marten en Jasper Walravens
1801-1806 Van Doren
1801 Pieter Liessenhof
1801 Een Woenselse speelman...

Een gilde-optocht in Antwerpen.

f schutterij

Als een gilde optrok door de straten van de stad, werd het soms begeleid door muzikanten naast de tamboers. Op feestelijke bijeenkomsten, bals en dergelijke zorgden speellieden voor dansmuziek en aangename verpozing. Weer denken we daarbij aan de teeravond op de feestdag van de patroonheilige, de kermis, de vogelschietdag of een apart georganiseerd bal. Er verliepen ook jaren zonder dat er speellieden ingehuurd werden, ze waren een extra toevoeging tot meerdere luister, als de kas het toeliet. Een notitie in Brussel uit de late middeleeuwen laat ons zien:

“muziek was er in overvloed: de verschillende groepen, waaruit de processie was zamen-gesteld, werden telkens door ‘speelluyden’ voorafgegaan. Pas was er een groep voorbij, die trompetten en schalmeijen voorop had, of er volgde weer een andere met bellen en cimbalen; dan weer hoorde men ‘luyten, citers, vedel ende pipe’; straks ‘trommel ende duytsche fluyt’. Waren er in de stad zelve zooveel muzikanten niet te vinden, dan werden ze van elders gehuurd, en niet alleen betaalde de Stad die, maar gaf hun soms nog ‘een gelte wijns’ toe.”

Op de dorpen kon men zich echter zoveel muzikaal genot niet altijd verschaffen, en in landelijke streken deed men het meestal maar met een trommel en een ‘sackpipe’ (doedelzak) af.

Een oude vermelding van de Haagse kermis is overigens al te vinden in 1394. In de middeleeuwen werd het festijn voorafgegaan door een plechtige kerkmiskermis, waarvan het woord kermis is afgeleid, en een grote processie. Voorop liepen pijpers, gevolgd door

‘St. Joris te peerde’ compleet met een vuurspuwende draak en een ‘maegdecken’ met lam. Daarachter kwamen de schutterij en de gilden in vol ornaat.

Overigens is het gebruik van diverse muziek-instrumenten binnen een gilde bij onze zuiderburen algemener:

In het reglement van innerlijk orde van “de hoge gilderaad der Kempen” (België) staat ondermeer het volgende onder de rubriek Dansen-Speelmannen: “De muzikale begeleiding mag slechts passende instrumenten gebruiken, o.a. trekszak, viool, fluit, gildentrom, vlier, doedelzak en blaasinstrumenten. De muzikanten dragen gildenkledij of een verantwoorde klederdracht.”

CONCLUSIE:

Er zijn verschillende bronnen bekeken, om een zo nauwkeurig mogelijk beeld te krijgen van de aanwezigheid van de pijpers bij de gilden en schutterijen. Uit het archief van het St. Joris gilde te Asten staat op een plakaat uit 1753 dat naast tamboers ook op “viole, bas en waldhoorn” is gespeeld.

In de vroege middeleeuwen zien we dat er bij feestelijkheden door de gilden en schutterijen

Koningschieten.

Tamboer Robbert en doedelzakspeler Karel.

een beroep werd gedaan op rondtrekkende muzikanten. Deze ‘varende luyden’ worden bij feestelijkheden, zoals kermis, processies, bruiloften en naamdagvieringen ingehuurd. Er wordt ook duidelijk over pijpers geschreven. In de late middeleeuwen wordt een appél gedaan op muzikanten die zich in de streek gevestigd hebben. Ook hier is weer sprake van pijpers. Muzikale zwervers met draailier of doedelzak werden evenals bedelaars geacht tot het bezinsel der maatschappij te horen. De stadsmuzikanten klommen langzaam in sociale waardigheid op, totdat zij uiteindelijk nagenoeg overal werden geaccepteerd. Een onderzoek en of navraag bij de historici van de diverse streekgilden en of schutterijen zou wellicht meer bewijsmateriaal kunnen opleveren voor de deelname van pijpers en andere speellieden aan diverse gildeactiviteiten.

Op basis van bovenstaande gegevens, is het historisch verantwoord, om met een zogenaamde Breugheliaanse doedelzak met het gilde mee te lopen en wordt zo weer een eeuwenoude gildetraditie in ere hersteld.

Deze informatie is niet volledig. We stellen het daarom op prijs als andere gildebroeders mede informatie kunnen geven over de inzet van “speellieden” uit het verre verleden.

Reacties kunt u sturen naar:
Karel Brüsewitz en Jan Gondrie
p/a Wolfsberg 26, Asten.
Beide auteurs zijn lid van het St. Joris gilde, Asten.

Email: kbrusewitz@planet.nl
ator5019@xs4all.nl

Omtrent het tijdstip van oprichting van het Essche Sint-Willebrordusgilde is weinig met zekerheid te zeggen. In een reglement uit 1877 wordt als oprichtingsjaar 1400 genoemd, doch hoe men daaraan komt is niet duidelijk.

Essche gilde ouder dan gedacht

Het gilde is nog in het bezit van een kopie van een gildecaert welke is gedateerd 7 november 1598 en waarvan de aanhef als volgt luidt:

“Ter Eeren ende eerwaardichheit des Almachtigen Godts, Maria Zijne gebenedijde Moeder ende der pateroon inder Kercken van Essche, St. Willebroodt, is geërigert ingeset ende geordoneerd, een broderschap gilde off schutterije vanden voetboge in manieren ende formen hier nae beschreven.”

Nadat in 22 artikelen de rechten en plichten van de gildebroeders zijn omschreven eindigt de caert met de tekst:

“Op St. Willebroodt-dach anno vijftienhondertachtentnegentich de gemeijne gildebroeders van St. Willebroodt inden dorpen van Essche desen bekent.”

De caert wordt op 7 november 1663 opnieuw uitgegeven en door de toenmalige schepenen van Esch bezegeld. Lange tijd werd aangenomen dat 1598 het oprichtingsjaar

Essche koningsvogel van vóór 1503.

van het gilde moet zijn geweest en om die reden werd in 1950 het 350-jarig bestaan gevierd met de eerste in Esch gehouden

gildedag. Echter omstreeks 1970 werd door de Essche journalist en heemkundige Toon van den Braak ontdekt dat in de ‘protocolen van de Schepenbank van Esch’ een arrest is opgenomen van 8 december 1571 tussen de hoofdmans van het gilde en een lid inzake niet betaalde boetes. In dit arrest wordt verwezen naar de ‘caert’ van het gilde. Dit moet dus een ouder exemplaar zijn dan die van 1598.

Met deze wetenschap werd in 1972 het 400-jarig en in 1997 het 425-jarig bestaan gevierd met resp. de kringdag Maasland en een vrij gildefeest. Onlangs werd echter de oude koningsvogel van het gilde bestudeerd door een beëdigd taxateur in goud en zilver. Aan de hand van de wijze van vervaardiging en de zilvertkens die in de vogel zijn aangebracht meent hij met zekerheid te kunnen stellen dat deze door een zilversmid in 's-Hertogenbosch is vervaardigd vóór het jaar 1503. Hiermee kan het gilde weer 70 jaar aan haar geschiedenis toevoegen. ■

VARIA

Jan Mesprijs 2009 uitgereikt

De viering van de patroonsdag, 25 april 2010, van het Gilde Sint Joris, Berlicum kreeg dit keer een bijzonder accent. Terug op het gildeterrein na de viering in de kerk, trof men een paar vreemdelingen aan in een gildenuniform, maar niet uit eigen gelederen. Na een woord van welkom door hoofdmans Tiny Pijnenburg kreeg de voorzitter van Stichting De Gildetrom, Karel Berkhof, het woord. Hij legde uit wat die vreemdelingen kwamen doen. Op voordracht van de jury had het bestuur namelijk unaniem besloten de Jan Mesprijs 2009 toe te kennen aan Frans X. van Miert, lid van dit gilde. Deze schreef het artikel “Schieten rood geklede schutters vaker raak?” geplaatst in nummer twee van 2009. Karel Berkhof citeerde het volgende: “Dit artikel is het meest waardevolle van deze jaargang. De schrijver geeft een ander benadering en

waardering van de kleur(en) in de schutterij en geeft informatie over de kleuren ook gebruikt binnen de gilden. Zijn onderwerp is origineel en van hoge informatieve waarde.

Het rapport besluit met de opmerking dat het artikel een hoge tekstkwaliteit heeft en creatief is”

Al met al een reden om Frans X. van Miert te onderscheiden. Deze was uitermate verrast en nam met zichtbaar genoegen de prijs in ontvangst.

De Jan Mesprijs, genoemd naar een van de eerste voorzitters van De Gildetrom, is bedoeld om niet professionele schrijvers

Frans X. van Miert, winnaar van Jan Mesprijs 2009.

aan te sporen tot het schrijven van dit soort artikelen. Deze bestaat uit een fraaie oorkonde met een, zij het een bescheiden, bedrag in boekenbonnen en een bloemetje voor de partner. ■

Koninklijke onderscheiding voor bestuurslid Stichting De Gildetrom

Voor zijn vele maatschappelijke verdiensten en dus ook voor zijn werkzaamheden voor de stichting, is bestuurslid/penningmeester A. (Toon) van de Ven uit Steensel benoemd tot "Lid in de orde van Oranje Nassau". De daarbij behorende versierselen werden hem op 29 april 2010, in het bijzijn van zijn echtgenote, familie en ook een delegatie van het stichtingsbestuur, door de burgemeester van Eersel / Steensel, mevrouw J. Thijs in het gemeentehuis van Eersel opgespeld. Dit echter niet voordat zij alle activiteiten van Toon over het voetlicht had gebracht! Ook Roeland van Hooff, wethouder en hoofdmans van het Sint-Luciagilde Steensel, memoreerde zijn grote inzet voor het gilde en sprak de hoop uit nog lang van zijn activiteiten gebruik te kunnen maken. Voorzitter Karel Berkhof mocht hem en zijn echtgenote niet alleen bedanken voor zijn inzet voor de Stichting, maar ook een attentie aanbieden om dit heuglijke feit te vieren. ■

Burgemeester, mevrouw Thijs speldt Toon van de Ven de onderscheiding op.

Gilde Sint-Bavo opent nieuwe Gilde seizoen 2010 met een bezoek aan de Bierbrouwerij de Koningshoeven in Berkel-Enschot

Zaterdag 13 maart 2010 jl. vond de jaarlijkse seizoensopening van het Schuttersgilde Sint-Bavo plaats. Ieder jaar wordt dit georganiseerd voor de seniorenbroeders- en zusters door een aantal gildebroeders. Dit jaar werd een bezoek gebracht aan Bierbrouwerij de Koningshoeven in Berkel-Enschot, waar het gilde een rondleiding en bierproeverij kreeg. Een bezoek aan de kloosterwinkel hoorde hier ook bij. Daarna vertrok het gezelschap weer naar het Gildelokaal voor een gezamenlijke gourmetavond.

Men kwam bijeen in het Gildehof te Raamsdonk en met een groep van acht-entwintig gildebroeders- en zusters met partners, ving de reis naar Berkel-Enschot aan. In het proeflokaal werden de entreebewijzen uitgereikt, en na een film en wat uitleg begon de eerste proefronde. Hierna was er gelegenheid de kloosterwinkel te bezoeken, waar La Trappe-producten te koop waren, maar ook eigengemaakte Trappistenbroden, koekjes, en chocolade. Ook waren er ambachtelijke producten van andere kloosters, zoals zeep, kaas jam en mosterd. Door inlevering van een bonnetje van het entreebewijs ontving men een La Trappe bierglas.

Na de eerste proefronde volgde een rondleiding over het terrein, waarbij een deel van de brouwerij te zien was. Dat dit een unieke locatie was al snel duidelijk; want dit is het enige klooster in Nederland dat officieel trappistenbier maakt! Wereldwijd zijn er maar zeven trappistenbieren die het logo 'Authentic Trappist Product' mogen voeren. Zes ervan komen uit België, slechts één uit Nederland, en dat is La Trappe. Er werd verder uitleg gegeven over hoe het bier gemaakt wordt en ook werden wat leuke anekdotes verteld over hoe het er in het kloosterleven aan toe ging, zoals het volgende:

Er is jaren lang een bakker geweest die heel vroeg zijn bed uitmoest om het brood op tijd te bakken. Deze brave man zorgde goed voor zijn trappistenbroeders, hij bakte het brood extra groot. Omdat de monniken maar twee sneden brood per maaltijd mochten nuttigen, had hij een broodsnijmachine die heel dikke sneden maakte. Zo hebben de broeders in die tijd nooit honger gehad. Ook was er een bassin, een vroegere buitenzwembad. Vanwege de leeftijd van de monniken besloot de abt dat het niet meer als zwembad gebruikt

Rondleiding over het terrein.

mocht worden. Nu zwemmen er ganzen en eenden hun rondjes.

In 2009, bestond de abdij O.L.V. van Koningshoeven 125 jaar. Speciaal voor deze gelegenheid was een speciaal jubileumbier gebrouwen. Het kreeg de naam Isid'or genoemd naar broeder Isidorus, de eerste brouwer van de abdij. Omdat dit bier zo goed in de smaak viel en er vanuit de markt veel vraag naar was, werd besloten niet te stoppen met het brouwen, maar in het vaste assortiment van de Koningshoeven op te nemen. Na de rondleiding volgde de tweede proeverij. Na zo'n vijf verschillende biertjes (je raakt de tel kwijt, vraag me niet hoe dat komt...) geproefd te hebben ging het weer richting de Gildehof.

Daar stonden de tafels gedekt, met het speciale bestek uit de Sola cassette van gildebroeder Jos Zwaans. Voor ieder was een schaal met diverse soorten vlees, en op de tafels schalen met verschillende soorten salade en rauwkost. Het smaakte allemaal bijzonder goed. Zo is het gildeseizoen van 2010 op een smaakvolle, en originele wijze geopend. Een bedankje voor de organisatoren en hun echtgenotes lijkt me hier zeker op zijn plaats! ■

Sinds 23 april 1996 kan men in Sint Oedenrode weer zeggen, dat het over een gilde beschikt en weer dertien jaar later kreeg het zelfs een gildekeizer. Een opmerkelijk wapenfeit in een voor gilden nog kort tijdbestek. Maar hoe is het tot een gilde gekomen, wat hebben de gildebroeders gedaan om het gilde te brengen tot wat het nu is? In deze bijdrage wordt het wel en wee van het Sint-Jorisgilde aan het papier toe vertrouwd.

Na jaren weer klaar wakker

IETS APARTS

Of je nu al lang in Sint-Oedenrode woont, of nog maar betrekkelijk kort, één ding wordt je als 'buitendorpse' al heel rap duidelijk:

'ne Rooise mens is 'ne bijzondere mens!' - althans dat vinden ze hier zelf.

Wie in Rooi iets op touw wil zetten, krijgt al heel gauw te horen: 'Dat hoeft hier niet te proberen, want dat lukt hier toch niet!', of: 'Ik weet zeker dat je dit gaat lukken, want da's nou echt iets dat bij Rooi past!'. Voorbeelden om deze stelling zijn gemakkelijk aan te dragen. De auteur beperkt zich hier echter tot voorbeelden die in de tweede categorie thuis horen: de dingen die in Rooi 'vanzelf' geheid goed gingen, zoals de restauratie van onze Sint-Martinuskerk in 1997, in 2000 de verkiezing van Rooi tot groenste dorp van Europa, het 'Gruun Fist' in 2001 georganiseerd om met alle Rooienaren die uitverkiezing samen te vieren, en de start van de uitvoering van het Plan Dotterbloem in 2007.

SCEPSIS

Het zal nou omtrent achttien jaar geleden zijn dat pastor Jos van den Bosch aan Richard de Visser uitdagend vroeg of er geen gilde in Rooi kon herleven en of hij zich daar niet sterk voor wilde maken. Dat was een heel mooie gedachte, vond hij toen. Maar nee, hij had er op dat moment nog geen tijd voor. Dus bleef het idee liggen, zij het dat Jos er van tijd tot tijd weer op terugkwam. En telkens bracht hij het even enthousiast.

In 1994 opperde de auteur het idee van een gildenherleving in een bestuursvergadering van de Rooise heemkundige kring De Oude Vrijheid. Daar moest voor iets dergelijks toch draagvlak zijn te vinden, dacht hij. Maar scepticisme was het enige dat hij er ontmoette:

De keizer met het keizersschild.

'Dat is al een paar keer geprobeerd en telkens op niets uitgelopen. Dus dat lukt hier in Rooi kennelijk toch niet'.

Zo heel onbegrijpelijk was deze reactie overigens niet, want in 1974 was er inderdaad al eens nagedacht over het doen herleven van één van de vijf gildes die er in het begin van de 19de eeuw nog in Rooi waren.

Op 26 maart 1974 had gildebroeder Karel Vermeeren uit Eindhoven – op uitnodiging van de heemkundige kring – een enthousiaste voordracht gehouden over de Brabantse gildes en schutterijen. Aan het slot van deze avond was er een vragenuurtje geweest 'dat geen einde leek te nemen' want er waren tal van vragenstellers en geïnteresseerden. Vermeeren heeft er toen hartstochtelijk voor gepleit toch minstens één van de oude gildes van Sint-Oedenrode te laten herleven. Enkele Rooienaren hebben een poging gewaagd en daartoe een oproep geplaatst in het toenmalige Rooise weekblad 'De Handelsvriend'.

Reacties hierop bleven echter uit en het initiatief stierf een snelle dood. Een tweede poging is in 1976 ondernomen. In dat jaar heeft de heemkundige kring van 10 tot en met 19 september bijzondere aandacht aan Sint Oda geschonken; in dat jaar was het – volgens de legende - 1250 jaar geleden dat Sint Oda in het dorp was overleden. Op 19 september had het gilde van Onze Lieve Vrouw en dat van Sint Margaretha uit Aarle-Rixtel de eucharistieviering opgeluisterd, gevolgd door een vendelgroet en geïmproviseerd koningschieten. Dit had een tweeledig doel gehad: een waardige afsluiting van de Sint-Odavieringen verzorgen, én belangstelling wekken voor de herleving van een Rooise gilde. Maar ook deze poging is vruchteloos gebleven.

Het bestuur van De Oude Vrijheid is toen klaarblijkelijk tot de conclusie gekomen dat zo iets in Rooi niet lukken zal.

HET EERSTE BEGIN

Richard de Visser snapte de frustratie, maar bleef zich evengoed verbazen dat Sint-Oedenrode zó bijzonder was dat hier geen gilde kon herleven, terwijl dat in naburige dorpen zoals Schijndel en Liempde, wél was gelukt. Dat kon en wilde hij niet geloven: er moesten hier in het dorp toch ook mensen zijn te vinden die dit hielpen realiseren? Van Jos van den Bosch hoorde hij dat er twee andere Rooienaren in de herleving van een Rooise gilde waren geïnteresseerd. En daarmee was er dan een groepje van vier kartrekkers, dat op 29 maart 1995 in de voormalige pastorie op de Heuvel in Rooi een bijeenkomst belegde om de nodige plannen te smeden. Er was gezorgd voor bier en wijn; de toon was dus gezet.

Het Sint-Jorisgilde uit Sint-Oedenrode.

Tevoren had hij een en ander over de geschiedenis van de Rooise gildes bij elkaar gezocht en dat aan ieder van het voorbereidingsgroepje toegestuurd: er waren in het verleden in de gemeente Sint-Oedenrode vijf gildes geweest: het Sint-Jorisgilde in de kom van het dorp, het Sint-Catharina- en het Sint-Barbaragilde in Eerschoot, het Sint-Antoniusgilde in Eerde en het Sint-Petrusgilde in Olland. Herleving van het Sint-Jorisgilde lag het meest voor de hand: het was het enige gilde dat thuishoorde in de kom van het dorp en zijn gildealtaar had in de vroegere Sint-Odakerk. Besloten werd een groep van minimaal acht mannen te vormen die de herleving van dit gilde zouden voorbereiden.

'T KOMT ER!

Op zondag 23 april 1995 jaar – Sint-Jorisdag – is de groep op dezelfde plaats bij elkaar gekomen en hebben elkaar verzekerd dat er op 23 april 1996 weer een levende Sint-Jorisgilde in Rooi is: 'We spreken gewoon af dat het er komt!', zeiden we tegen elkaar. Inmiddels was ook contact gezocht met Jan Hazelberg, de toenmalige hoofdman van het Veghelse Sint-Barbaragilde, waar Jos van den Bosch destijds deel van had uitgemaakt. Via hem kregen we voorbeelden van gildekaarten. Belangrijkste actiepoint was echter het zoeken naar versterking van de voorbereidingsgroep. Ze liepen het hele telefoonboek van Rooi door en stelden een lijstje op van mensen waarvan we vermoedden dat die mogelijk belangstelling zouden hebben. Men sprak af dat ieder er enkelen van zou benaderen. Begin juli was er echter – alle inspanningen ten spijt – nog steeds geen versterking gevonden, al hadden

we wel positieve reacties gekregen. In augustus werd opnieuw een lijstje opgesteld van te benaderen personen en deze keer hadden we meer succes. Op de bijeenkomst die we in december organiseerden, waren we al met vijftien man.

OP 21 APRIL EEN FEIT!

Van toen af is er hard gewerkt om de herleving op 21 april 1996 mogelijk te maken. Met enkele personen werd – na de nodige deliberaties en conceptversies – een ontwerp-gildekaart opgesteld die op 14 maart 1996 de notaris is gepasseerd. Toen ging het snel: zondag 21 april werd vastgesteld als de dag waarop de gildebroeders tijdens de eucharistieviering in de Sint-Martinuskerk zouden worden geïnstalleerd. Met het oog daarop vond op 21 maart een onderhoud plaats tussen de burgemeester en de overheid in spé over de ontvangst op het gemeentehuis voor de erewijn. Ook kwam toen een eventuele medefinanciering van het vaandel ter sprake. Op 30 maart werd het college van burgemeester en wethouders per brief op de hoogte gebracht van de plannen tot herleving van het Sint-Jorisgilde. Een kleine twee weken later kwam er bericht van het bestuur van het Kwartier van Oirschot dat het Sint-Jorisgilde in de oktobervergadering dat jaar als kandidaat-lid zou worden voorgedragen. En toen op woensdag 17 april in alle Rooise brievenbussen het weekblad Midden Brabant plofte, wist iedereen in de gemeente het: op 21 april 1996 heeft ook Rooi weer een gilde, bestaande uit zeventien gildebroeders.

RELATIES LEGGEN EN ONDERHOUDEN

Sinds de herleving van het Sint-Jorisgilde is heel nadrukkelijk een relatie gezocht met de

kerkelijke en de wereldlijke overheid binnen de gemeente. Omdat we pastor Jos van den Bosch vroegen onze gildeheer te zijn en omdat de meeste gildebroeders toen – en ook nu nog – binnen de Sint-Martinusparochie woonden, kregen we vanzelf een stevige band met deze parochie. De Sint-Martinuskerk is bovendien de Rooise moederkerk: alle andere parochies zijn uit de Sint-Martinusparochie ontstaan. Allemaal redenen om als Sint-Jorisgilde juist met deze parochie een bijzondere relatie te ontwikkelen. En – heel toevallig! – staat in de Sint-Martinuskerk ook nog eens een prachtig, bijna levensgroot Sint-Jorisbeeld uit het begin van de 19de eeuw. Het Sint-Jorisgilde heeft zich niet onbetuigd gelaten bij het opbouwen van die relatie. Vanaf 1996 viert het gilde jaarlijks één à twee keer de broederschap tussen elkaar en met de andere Rooise mensen waar we bijhoren. We zijn in de kerk dan echt te gast en zitten op een ereplaats: helemaal voorin. Als tegenprestatie luisteren we de viering op en geven er een speciaal karakter aan. Veel mensen waarderen dat, al zijn er ook die bij een gildemis liever op zaterdag naar de kerk gaan, of het kerkbezoek maar tot een andere keer uitstellen. Elke nieuwe gildebroeder of –zuster zweert in deze kerk trouw aan het gilde en krijgt er de sjerp omgehangen. En we zijn er ook op andere momenten, zoals bij de restauratie van de kerk, het herstel van het neogotische interieur, het opluisteren van de ziekendag of het oogstdankfeest, de ingebruikname van het orgel, het afscheid in 2002 van de paters Damianen, de heiligverklaring van pater Damiaan in 2009 en de installatie van Vincent Blom tot pastoordeken een paar weken later.

Lees verder >

Het zijn diensten geweest waar men veel voor terugkreeg – de gildestandaard die het parochiebestuur ons in 1998 schonk en permanent in de kerk staat opgesteld, onderstreept nog eens de wederzijdse relatie.

HET WERELDLIJKE GEZAG

Na afloop van die vieringen hernieuwen we telkens onze eed van trouw aan de overheid van kerk en staat op het kerkplein. Tegelijkertijd! Want al is er staatsrechtelijk een formele scheiding tussen de staat en de kerk, op die momenten staat de burgermeester iedere keer weer broederlijk (!) naast de gildeheer. Wat de mensen van die plechtigheid vinden, kan iedereen meteen zien: het kerkplein staat dan vol en we hebben elke keer weer alle belangstelling.

Als het gilde dan naar het kasteel-raadhuis Dommelrode trekt en daar de viering nog eens op een andere manier voortzet, is het elke keer opnieuw overduidelijk dat we ook met het Rooise gemeentebestuur een opperbeste en uiterst plezierige relatie hebben. En ook dat is al van meet af aan het geval. Toen het gilde eenmaal officieel “ontslapen” was, hielp het gemeentebestuur het Sint-Jorisgilde – nog geen jaar later! – het geld voor het vaandel bij elkaar te krijgen. En de oorkonde die het gilde bij de herleving ontving, heeft een ereplaats in het gemeentehuis gekregen. Wanneer Sint-Joris – om de drie jaar – om de koning schiet, hoort heel de gemeente via het gelijktijdig luiden van de klokken van alle zes Rooise kerken dat het Sint-Jorisgilde een nieuwe koning heeft. Steevast presenteren we de koning nog diezelfde dag aan het gemeentebestuur dat ons ook dan weer gul onthaalt. Natuurlijk doet men ook wat terug voor die genoten gastvrijheid. Het gilde gaf acte de presence toen het kasteel-raadhuis zijn uitbreiding kreeg, ontbreekt het gilde al vanaf 1997 niet bij de jaarlijkse Dodenherdenking, waren aanwezig bij de aanbidding van de nieuwe ambtsketen die de burgemeester kreeg aangeboden, en geven acte de présence bij de jaarlijkse herdenking van de 17de september 1944 toen Rooi werd bevrijd, het gilde was er bij het afscheid van burgemeester P. Schriek en de verwelcoming van burgemeester P. Maas, we inspecteerden samen met het college de grenspalen van de Vrijheid Rode en doen dat ook bij het terugplaatsen van de oude grenspaal de Driestein

tussen Best, Liempde en Rooi. Traditionele zaken die in veel gemeenten van Brabant gewoonte waren, maar voor Sint Oedenrode nieuwe tradities betekende in een veranderende maatschappij.

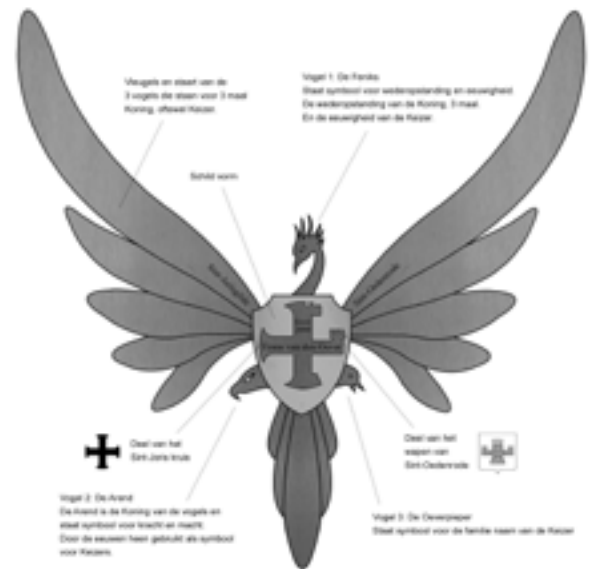
EN VERDER

Het Sint-Jorisgilde doet overigens méér dan enkel het opluisteren van feestelijkheden. Men draagt ook – op een bescheiden manier weliswaar, maar tóch! – bij aan andere activiteiten, ook financieel. Waardoor ook de aloude band tussen gilde en gemeenschap hernieuwd werd. Het gilde heeft een eigen bijdrage aan het jaarlijkse project “Erfgoed Beleven” voor de groepen 5 van de Rooise basisscholen. En verder mag niet onvermeld blijven dat heel wat gildeleden ook op tal van andere manieren als vrijwilliger een rol spelen in de Rooise samenleving. De conclusie kan, dunkt me, geen andere zijn dan dat we onze loyaliteit aan de wereldlijke en geestelijke overheid tonen en een sociale en culturele taak vervullen.

GENOEG?

Maar is het genoeg, of moeten we méér doen? Daar wordt binnen het Sint-Jorisgilde verschillend over gedacht. De discussies die men hier van tijd tot tijd hierover heeft, zijn prima. Die houden de gildebroeders kritisch op zichzelf en dwingt ons tot voortdurend samen na te gaan hoe we werk maken van onze doelstelling. Zeker, men kan meer doen en een nóg grotere bijdrage gaan leveren aan de Rooise gemeenschap. Belangrijk hierbij is wél dat we ons moeten realiseren dat een besluit hierover gauw is genomen, maar dat het consequent uitvoeren van die besluiten een stuk lastiger is. Zo heeft het gilde overwogen om één of twee keer per jaar het zwerfviel te ruimen – een initiatief dat anderen van ons hebben overgenomen -, een jaarlijkse fietstocht voor visueel gehandicapten te organiseren en een dienstenmarkt. Als het gilde dat gaat doen, moet men zeker weten dat we

Verklaring van het schild van Keizer Frans van den Oever

Betekenis van het keizersschild.

dit met de gildebroeders ook kunnen blijven doen en we er in meerderheid nog fit en energiek genoeg voor zijn. Maar wat als bij een aantal van de gildeleden daar de tijd voor ontbreekt, of als er onder hen zijn van wie dat, vanwege fysieke ongemakken, niet (langer) gevraagd kan worden? Het is dan beter te besluiten niet nog méér hooi op de vork te nemen. Eenvoudigweg omdat het beter is de dingen die je doet, goed te (blijven) doen, dan je voor te nemen veel goede dingen te doen om vervolgens te ontdekken dat je dat voornemen niet waar kunt maken.

ONDERLINGE BROEDERSCHAP

En dan is er nog dat andere aspect van onze doelstelling: de onderlinge broederschap. Allereerst de gewone, laten we zeggen: de ‘doordeweekse’ broederschap op de woensdag – onze wekelijkse gildedag -, de ‘gewone’ en ‘vanzelfsprekende’ belangstelling voor elkaars lief en leed, het buurten en het samen opknappen van wat er in een gilde zoals aan klussen gedaan moet worden. Verder ook de bijzondere broederschap: bij feestelijke momenten van een huwelijksjubileum bijvoorbeeld, de (her)opening van een zaak, een bijzondere verjaardag of een onderscheiding. Maar ook bij de moeilijke en droevige momenten van ziekte en overlijden. Er gebeurt veel binnen het Rooise Sint-Jorisgilde dat helemaal past binnen de doelstellingen die we in 1996 op papier zetten. ■

George Pisa en Zn. Tailleurs B.V.
Tenierslaan 1-5 5613 DZ Eindhoven

Tel. 040-2433631
info@georgepisa.nl

HENK NOOIJEN

Sint Margaretha, Aarle-Rixtel (Peelland)

Op 16 april 2010 overleed Henk Nooijen (72). Henk was vierendertig jaar gildebroeder en vendeldrager. Hij was een graag geziene persoonlijkheid in Aarle-Rixtel, die ook op vele andere fronten actief was. De piek die hij het gilde tijdens de kermis van 2005 aanbood, zal voor altijd het gildevaandel sieren.

JAN BEEKMANS

Sint Willibrordus, Bakel (Peelland)

Op 20 februari 2010 is Jan Beekmans (80) overleden. Jan was vierendertig jaar lid en was enkele jaren standaardruiter en jarenlang bestuurslid.

JAN VORSTENBOSCH

Sint Joris, Berlicum (Maasland)

Totaal onverwacht overleed Jan Vorstenbosch (69) op 17 januari 2010 door een hartstilstand. Jan werd in 1952 gildenknaap en zes jaar later aangenomen als gildebroeder. Hij was vendelier en een bekwaam schutter. In 1994 schoot hij zich tot koning.

JOS VAN OORT

Sint Sebastiaan, Diessen (Kwartier van Oirschot)

Op 24 januari 2010, na een kort ziekbed, is gildebroeder Jos van Oort (75) overleden. Jos van Oort was sinds 6 mei 1988 lid. Bij het gilde was hij handboogschutter, zilverdrager en reserve tamboer.

RIEN VERKUIJLEN

Sint Barbara, Dinther (Maasland)

Op 4 april 2010 is Rien Verkuijlen (70) overleden. Rien was sinds 2000 lid van het gilde. Hij was al lang ziek, maar bezocht toch altijd trouw zijn gilde en was elke woensdagmorgen aanwezig bij "Het Genootschap", de vrijwilligersgroep van het Sint Barbaragilde.

MARIETJE STAALS

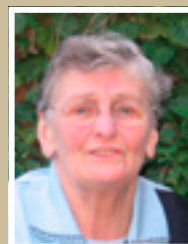
Sint Martinus van het Heilig Sacrament, Dommelen (Kempenland)

Op 26 oktober 2009 overleed Marietje Staals - van den Eijnden (91). Mevrouw Staals was vanaf 1951 lid en sinds 2006 ouderling. In vroegere dagen was ze de hospes van het gilde. Zij runde café Staals in Dommelen, waar het gilde haar thuishaven had.

RIEK DEKKERS

Sint Martinus van het Heilig Sacrament, Dommelen (Kempenland)

Op 26 januari 2010 overleed gildezuster Riek Dekkers (78). Riek was sinds 1975 lid en als echtgenote van de huidige hopman Wim Dekkers zeer betrokken bij wat er in het gilde gebeurde.

SJEL DE BENIS

Sint Antonius - Sint Sebastiaan, Haaren (Maasland)

Op 19 februari 2010 overleed Sjel de Benis (64). Dit jaar was Sjel veertig jaar lid van het gilde, waarvoor hij nog werd gehuldigd en daarbij de jubileumspeld ontving. Ook droeg hij vijftientig jaar lang de gildestandaard.

HENK ARTZ

Sint Dionysius, Heijen (Land van Cuijk)

Op 27 januari 2010 overleed oud hoofdman en gildebroeder Henk Artz (74). In 1985 werd Henk hoofdman van het Sint Dionysiusgilde. Zijn menslievendheid en oplettend karakter werden zeer gewaardeerd.

LAMBERT VAN DER WEIJST

Sint Monulphus en Gondulphus, Knegsel (Kwartier van Oirschot)

Op 2 maart 2010 overleed gildebroeder Lambert van der Weijst (77). Lambert was een eerlijk en bescheiden man die bijna veertig jaar lid van het gilde was. Hij genoot op een onopvallende manier van zijn broederschap.

WILLEM VAN MEIJL

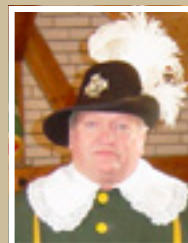
St. Catharina en St. Barbara, Leende (Kempenland)

Op 26 januari 2010 overleed gildebroeder Willem van Meijl. Hij was de zoon van heroprichter Driek van Meijl. Wim kwam in 1952 bij het gilde als vendelier. Op verzoek van het kringbestuur heeft hij eens gevendeld in Engeland. Hij was in bezit van een zilveren en gouden onderscheiding van Kring Kempenland.

FRANS VAN DEN EIJDEN

Sint Hubertus, Liessel (Peelland)

Op 17 februari 2010 bereikte het gilde het droeve bericht, dat gildebroeder Frans van den Eijnden was overleden. Het gilde verliest in hem een fijne gildebroeder, die ondanks zijn handicap toch vaak aanwezig was. Hij was sinds augustus 1990 lid en vervulde drie jaar de functie van oude deken (penningmeester). Ook was hij vier jaar koningsknecht.

HARRIE VAN EETEN

Sint Joris, Middelbeers (Kwartier van Oirschot)

Op 17 maart 2010 overleed Harrie van Eeten (79). Hij was een actief gildebroeder die zichtbaar genoot van de natuur en het gilde. Harrie was sinds 1950 lid en hoopte dit jaar zijn zestigjarig jubileum te vieren. Het heeft niet zo mogen zijn.

HEIN BRUURS

Sint Catharina, Moergestel (Kwartier van Oirschot)

Op 3 februari 2010 overleed oud-koning Hein Bruurs (67). Hein werd in 1975 lid. Vanaf 2001 was hij lid van de schietcommissie en was twee maal koning (1993 – 1997 en 2005 – 2009). Hein was koningsdeken en was met zijn derde termijn bezig. Zodoende

zat hij zeventien jaar in het bestuur. Ook was hij medeoprichter van de schietwedstrijden voor de zilveren Rad van Sinte Catrien. Bij de kring was Hein bestuurslid van de commissie Kruisboog op Wip.

HARRIE VAN DER HEIJDEN

St. Antonius Abt-St. Catharina, Nistelrode (Maasland)

Op 1 april 2010 overleed Harrie van der Heijden (89). Harrie was sinds de heroprichting van het gilde in 1991 een trouw lid, een zeer enthousiaste jeude boules speler en een fervente kaarter. Ondanks zijn afnemende gezondheid was hij nog met regelmaat aanwezig op het "Gildenhof".

PIET CLEMENT

Sint Antonius Abt, Nuland (Maasland)

Op 6 april 2010 overleed plotseling Piet Clement (68). Hij was zesenvijftig jaar gildebroeder. Piet was niet alleen een begenadigde vendelier maar ook een zeer kundige instructeur.

EVERT BEEKMANS

Sint Joris Oirschot (Kwartier van Oirschot)

28 Maart 2010 overleed onverwachts gildebroeder Evert Beekmans (82). Op 31 mei 2010 zou hij gehuldigd worden voor zijn veertigjarig gilde lidmaatschap. Met zijn forse gestalte en aanstekelijke lach was hij nadrukkelijk aanwezig.

JAN VAN LANKVELD

Sint Barbara, Veghel (Maasland)

Op 13 maart 2010 is Jan van Lankveld (68) plotseling overleden. Jan kwam in 2002 bij het gilde en schoot zich het jaar daarop tot koning. Zijn laatste grote karwei was het realiseren van een nieuw gilde-onderkomen, samen met andere gildebroeders. De opening (notabene op zijn sterfdag) heeft hij helaas niet meer mee mogen maken.

BART VAN DE DONK

Sint Barbara, Veghel (Maasland)

Op 8 december 2009 overleed Bart van de Donk (78). Bart was meer dan vijfentwintig jaar lid en bekleedde vele functies. Zijn koningsjaar (1994-1995) was voor hem een hoogtepunt. Ook was hij intensief betrokken bij de bouw van het nieuwe gilde-onderkomen.

BERT JOOSTEN

Sint Jozef, Vessem (Kwartier van Oirschot)

Het gilde Sint Jozef Vessem deelt mede, dat Bert Joosten is overleden. Bert was meer dan veertig jaar gildebroeder en was bestuurslid. Hij schoot zich drie maal koning en droeg het koningschap met gepaste eer. De "schuilhut" was zijn tweede thuis.

Mogen zij allen rusten in vrede

GILDETROM AD KOLSTERS

HET ADRES VOOR AL UW
REPARATIE EN NIEUWE GILDENTROM

Lindenlaan 25A
5688BM Oirschot
Tel: 0499-574552

WWW.GILDETROM.COM

HERMANS BLOKHUIZEN

**STAPELBARE BLOKHUTTEN
OOK ALS
VERENIGINGSGEBOUW**

PERSOONLIJK ADVIES EN KWALITEIT VOOR
EEN BETAALBARE PRIJS

stapelbare Noord-Europese
vuren houten wandbalken
met tweevoudige messing
groef verbinding in 50-70 of
94 mm dikte

**MAATWERK
IS ONZE
SPECIALITEIT !**

HERMANS BLOKHUIZEN

EINDHOVENSEWEG 3A
5524 AN GREENGEL

Telefoon: 0497 - 53 06 66
Mobiel: 06 - 53 200 937
info@hermansblokhuisen.nl
www.hermansblokhuisen.nl

GOUD EN ZILVERSMEDERIJ

de edelsmidse v.o.f.

Sniederslaan 17a, 5531 EG Bladel
Telefoon (0497) 38 79 36

**Het adres voor het
vervaardigen en ontwerpen
van al uw gildezilver**

't Tamboerke
De gildetrom specialist

J. v.d. Heijden

Streekkant 4
5476 KP Vorstenbosch
Tel.: (0413) 368278
Mob.: (06) 12946405

E-mail: gildetrom@tamboerke.nl
www.tamboerke.nl

van standaard drukwerk tot maatwerk communicatie

Ontwerp, opmaak, drukken en
verzenden van uw magazine of andere
periodieke uitgave.
Jubileumboeken, brochures en folders
voor uw evenementen.

Wij informeren u graag
over de vele mogelijkheden
binnen uw budget.

Bel Frans Vos, 06-533 661 45.

drukkerij vos

Dommel 36
5422 VH Gemert

T 0492 39 11 11
E info@vosdruk.nl
I www.vosdruk.nl

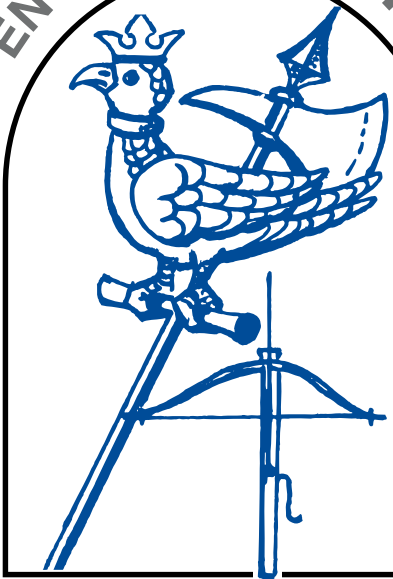

**Uw totaal
pakket
leverancier
voor
het gilde**

**van Herp
music fashion**

Slimstraat 93
5071 EH Udenhout
Tel.: 06 22 46 45 58
Internet: www.musicfashion.nl
E-mail: info@musicfashion.nl

GILDE- EN SCHUTTERSILVER

JUWELIERS - HORLOGES
Jan Andriessen

DORPSTRAAT 18
5708 GH HELMOND (STIPHOUT)
TEL. (0492) 55 07 92
FAX (0492) 55 18 10

Leenderweg 37
5554 CK Valkenswaard
TEL. 040 - 204 24 89
goudsmidbijsterveld@hetnet.nl
www.goudsmidbijsterveld.nl

JOHN BIJSTERVELD
MEESTER GOUDSMID / EDELSMID

**EXCLUSIEF GILDEWERK
VOOR EEN PERSOONLIJK ACCENT**

**Seezo Uniformen,
meesters in maatwerk**

Een veelzijdig assortiment
voor schutterij, gilde,
muziek en showband.
Comfortabele uniformen
met een perfecte pasvorm
voor een herkenbare
identiteit en een
stijlvolle
presentatie.

Seezo
Meesters in maatwerk

www.seezo.nl

Seezo Uniformen B.V. St. Janstraat 38 - 7256 BC Keijenborg Gld.
Tel. (0575) 46 16 41. (na 17.00 uur: (0575) 46 19 38). Fax (0575) 46 26 69
info@seezo.nl

Noordbrabantsche Federatie van Schuttersgilden

GILDEFEESTEN IN 2010

Federatieve toernooien: 1e (GW) en 3e (VTBS) zondag in september en 4e (KBW) zondag in mei zijn daarvoor gereserveerd.

- 20 juni Vrij gildefeest St.-Lambertus Someren-Eind
- 18 juli Vrij gildefeest, St.-Antonius-Abt Blitterswijk
- 5 sept. Federatief toernooi geweer schieten bij St.-Jorisgilde Vlokhoven
- 19 sept. Federatief toernooi VTBS, St.-Willibrordusgilde Alphen.
- 9 okt. Hoofdliedendag Den Bosch, 75 jaar NBFS, opluistering St.-Antoniusgilde, St.Anthonis.
- 14 nov. Indoor jeugdvendel toernooi bij St.-Sebastiaangilde Borkel.

GILDENFEESTEN 2011

Federatieve toernooien: 1e (GW) en 3e (VTBS) zondag in september en 4e (KBW) zondag in mei zijn daarvoor gereserveerd.

- 8 mei Kringdag Kwartier van Oirschot bij H.Sacramentsgilde Hulsel
- 22 mei Vrij gildefeest, St.-Jan Baptist Oerle.
- 22 mei Kringdag Peelland, St-Margarethagilde Aarle-Rixtel
- 29 mei Kringdag Kempenland, St.-Anna Riethoven
- 29 mei Vrij gildefeest bij St.-Jorisgilde Oirschot.
- 5 juni Kringdag Maasland, St.-Joris-St.-Catharinagilde Gemonde.
- 19 juni Vrije gildedag St.-Dionysiusgilde Heijen
- 28 aug. Kringdag Baronie en Markiezaat, St.-Antonius Abt Terheijden.
- 18 sept. Federatief toernooi VTBS, bij het St.-Matthiasgilde Oploo

GILDEFEESTEN IN 2012

Federatieve toernooien: 1e (GW) en 3e (VTBS) zondag in september en 4e (KBW) zondag in mei zijn daarvoor gereserveerd.

- 3 juni Kringdag Maasland, St.-Antonius-St.-Barbaragilde Sint-Michielsgestel.
- 3 juni Kringdag Kempenland, Sint-Jorisgilde Stratum (Eindhoven)
- 10 juni Kringdag Kwartier van Oirschot, gilde O.L.Vr. en de H. Willibrordus Wintelre.
- 17 juni Kringdag Baronie en Markiezaat, gilde St.-Jan Wernhout.
- 24 juni Kringdag Peelland, St.-Servatiusgilde Lieshout.
- 24 juni Vrije gildedag, Kon. Sint Willibrordusgilde Geijsteren
- 18 aug Vrij gildefeest, St.-Jorisgilde Oostelbeers

GILDEFEESTEN IN 2013

Federatieve toernooien: 1e(GW) en 3e (VTBS) zondag van september en 4e (KBW) zondag in mei zijn daarvoor gereserveerd.

- 26 mei Kringdag Peelland, St.-Agathagilde Boekel.
- 2- 3 juni Vrij gildefeest bij Sancta Barbaragilde Oirschot.
- 03 juni Kringdag Baronie en Markiezaat, St.-Bavogilde Raamsdonk
- 08 sept. Vrij gildefeest bij St.-Jorisgilde Hoogeloon.

GILDEFEESTEN IN 2014

Federatieve toernooien: 1e(GW) en 3e(VTBS) zondag van september en 4e (KBW) zondag in mei zijn daarvoor gereserveerd.

- 01 juni Kringdag Peelland, St.-Antonius Abtgilde Lierop

GILDEFEESTEN IN 2015

Federatieve toernooien: 1e(GW) en 3e(VTBS) zondag van september en 4e (KBW) zondag in mei zijn daarvoor gereserveerd.

- 07 juni Kringdag Peelland, Sint-Jorisgilde Asten.

